

de STRANDLOPER

38e jaargang • nummer 1 • maart 2006

officieel orgaan van de vereniging voor natuur en vogelbescherming Noordwijk

Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk

Bestuur

J. van Dijk (Jelle), voorzitter, L. Hellenberghof 32, 2202-XT Noordwijk
C.A. Schrameijer (Cock), secretaris, Chopinlaan 13, 2215 SL Voorhout c.schrameijer@planet.nl
K. Vegter (Koene), penningmeester, Golfweg 39, 2202-JH Noordwijk
J. Jacobs (Jan), Prins Bernhardstraat 7, 2202-LD Noordwijk
Mevr. P.J. Nooyen (Nel), Joh. Molegraafstraat 14, 2201-LK Noordwijk
Q.T.J. Sluijs (Rien), Bremkant 38, 2203-NG Noordwijk
Mevr.H.P.M. van Dijk (Ineke), Duinkant 20, 2203-NK Noordwijk

Contributie € 7,50 (minimaal) per jaar, ingaande 2005

Gironummer: 2573795 t. n .v. Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk.

Bij de eerste Strandloper van het nieuwe jaar wordt een acceptgiro meegestuurd.

Ledenadministratie

Adreswijzigingen en aanmelden nieuwe leden: K. Vegter, Golfweg 39, 2202-JH Noordwijk

E-mail: koenevegter@tiscali.nl

De Strandloper

De Strandloper is het kwartaalblad van de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk. Oplage : 600 exemplaren.

De redactie bestaat uit: H. de Bruijn, C. Erkelens, W.J. Kuijper en C.M.J. Verweij

Inleveren kopij gaarne op floppy: Stakman Bossestraat 68, 2203 GL Noordwijk.

of via E-mail: keeserkelens@hotmail.com

Bezorging: Jan Jacobs, Prins Bernardstraat 7, 2202-LD Noordwijk, Telefoon: 071-3610396

E-mail: jan-jacobs@zonnet.nl

Homepage vereniging: <http://www.strandloper.nl>

Jan Verwey Natuurcentrum

Het centrum bevindt zich aan de Weteringkade te Noordwijk. In het centrum bevindt zich een uitgebreide natuurbibliotheek, die voor iedereen toegankelijk is. Ook is er een permanente tentoonstellingsruimte waarin de natuur in en rondom Noordwijk in beeld wordt gebracht.

Voor groepenbezoek is het centrum het gehele jaar geopend. Contactadres: Mevr. H.P.M. van Dijk, Duinkant 20, 2203-NK Noordwijk. Tel. 071-3616954.

Het Natuurcentrum is geopend tijdens de inloopochtenden op iedere eerste zaterdag van de maand tussen 10.00 en 12.00 uur. Zie hiervoor ook de bijgesloten agenda.

Sluitingsdatum inleveren kopij voor De Strandloper 38e jaargang nummer 3: 8 mei 2006

Niets uit dit tijdschrift, met uitzondering van korte citaten, mag worden gereproduceerd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van het bestuur van de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk.

Wij hebben een jubileum, dit jaar bestaan we 40 jaar!!!

Dit laten we natuurlijk niet ongemerkt voorbij gaan. Het jubileumjaar komt vol te zitten met allerlei activiteiten voor alle leden die de vereniging een goed hart toedragen.

In april komt er een extra nummer uit van de Strandloper, dat geheel gewijd zal zijn aan het 40-jarig bestaan. In dit spetterende jubileumnummer zullen alle facetten uit de geschiedenis van onze vereniging worden belicht.

Het jaar 2006 staat vol van de jubileumactiviteiten voor jong en oud en allen die daar tussen zitten.

Maar noteer nu alvast in uw agenda:

Zondag 23 april 14:00-16:00 uur

Jeugdmiddag

Kinderjubileumfeest in het Jan Verweij Natuurcentrum met massa's doe activiteiten:

Speuren naar sporentocht
Geluidenspel
Schminken
Hoe kijkt een uil?
Kleurengrap
Test je kennis
En nog veel meer.

Vrijdagavond 23 juni vanaf 20:00 uur

Speciale dia-avond

We kijken met elkaar terug naar 40 jaar verenigingsleven, onder het genot van een hapje en een drankje. We doen dit aan de hand van oude foto's, dia's en verhalen. Als u nog dia's of foto's heeft die u wilt laten zien, verzoeken wij contact op te nemen met de lustrum commissie.

Zondagmiddag 25 juni vanaf 12:00 uur

Natuur fietstocht

Op zondag 25 juni organiseren we een natuurfietstocht door de streek. De afstand bedraagt ongeveer 25 kilometer.

Tijdens de tocht moeten een aantal foto's, welke men bij aanvang van de tocht krijgt uitgereikt, worden opgespoord.

De start en finish vinden plaats bij het Jan Verweij Natuurcentrum.

Men kan starten tussen 12:00 en 13:00 uur. U wordt uiterlijk om 16:30 uur terug verwacht.

Om 17:00 uur wordt de uitslag bekend gemaakt.

De lustrumcommissie:

Nel Nooijen	071 3611347
Rien Sluijs	071 3610945
Jan Jacobs	071 3610396
Rob Jansson	06 51066081

Inhoud:

Jubileum activiteiten, <i>De Jubileum Commissie</i>	pag. 3
Inhoud, bij de voorplaat, <i>René van Rossum</i>	pag. 4
Agenda, excursies en mededelingen, <i>Jelle van Dijk</i>	pag. 5
Bestuursmededelingen, <i>Jelle van Dijk</i>	pag. 5
Jaarverslag van de secretaris, <i>Cock Schrameijer</i>	pag. 7
Uitnodiging voor de jaarvergadering, <i>Cock Schrameijer</i>	pag. 9
Overzicht ledenbestand per 1 januari 2006, <i>Koene Vegter</i>	pag. 9
Financieel overzicht 2005, <i>Koene Vegter</i>	pag. 10
In memoriam Frank de Groot, <i>Nel Nooijen</i>	pag. 12
Oproep vrijwilligers Paddenwacht, <i>Jan Jacobs</i>	pag. 12
Jeugdnatuurclub 2005, <i>Nel Nooijen</i>	pag. 13
Overzicht educatieve werkgroep 2005, <i>Nel Nooijen</i>	pag. 14
Broedvogel inventarisatie AW duinen 2005, <i>Jan Jacobs</i>	pag. 16
Broedvogelonderzoek bijzondere soorten in 2005, <i>Jelle van Dijk</i>	pag. 22
Rondje Groen, <i>W. Andelaar</i>	pag. 26
Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek, <i>Jelle van Dijk</i>	pag. 27
Reactie op boekbespreking vorige Strandloper, <i>Dick de Vos</i>	pag. 28
Boekaankondiging: Duinvlinders van Zuid-Kennemerland	pag. 29
Waddenweekend 2006, <i>Koene Vegter</i>	pag. 30
Korte cursus planten determineren, <i>Jelle van Dijk</i>	pag. 30
Broedgelegenheid voor Huismussen, <i>Jelle van Dijk</i>	pag. 31
“Vogel vide”, <i>gedicht van Frank van Pamelen</i>	pag. 33
Zeetelling 22 januari 2006, <i>Hein Verkade</i>	pag. 34
Ingezonden brief over Elsgeesterpolder, <i>Caroline Blans</i>	pag. 37
Natuurkalender	pag. 38
Veldwaarnemingen 4de kwartaal 2005, <i>Rien Sluijs</i>	pag. 40
Invulformulier: Aankomst zomergasten Noordwijk en omstreken 2006	pag. 48
Lijst van werkgroepen en commissies	pag. 49

Bij de voorplaat:

Pestvogel

Januari 2006, Katwijk

Foto: Menno van Duijn

AGENDA

Jaarvergadering

vrijdag 31 maart 2006

Lezingen

vrijdag 31 maart 2006

Europese bolgewassen

door Eric Breed

vrijdag 23 juni 2006

40 jaar verenigingsleven

Dia-voorstelling door leden

Excursies

woensdag 26 april 2006

Nachtegalen in de Noordduinen

Vertrek ingang Staatsbosbeheer aan de Duinweg om 20.00u. Terug om 21.30u.

vrijdag 9 juni 2006

Bijzondere flora op de Noordwijkse Golfclub

Vertrek: 19.00u ingang golfterrein. Vooraf aanmelden.

Inloopochtenden Jan Verwey

Natuurcentrum

zaterdag 4 maart 2006 10.00-12.00u

zaterdag 1 april 2006 10.00-12.00u

zaterdag 6 mei 2006 10.00-12.00u

zaterdag 3 juni 2006 10.00-12.00u

Jeugdactiviteiten

zaterdag 18 maart 2006

Braakballen 10.00-11.30u

zaterdag 22 april 2006

Weidevogels 10.00-11.30u

Jubileumactiviteiten

zondag 23 april 2006

Jeugdmiddag in het Jan Verwey

Natuurcentrum

zondag 25 juni 2006

Natuurfietstocht. Start tussen 12 en 13 u vanaf het Jan Verwey Natuurcentrum

Bestuursmededelingen

Natuurbeleidsplan Noordwijk

Op 12 januari besprak de raadscommissie Ruimte & Grondzaken het concept Natuurbeleidsplan Noordwijk. Onze vereniging heeft bij de totstandkoming van dit document een belangrijke rol gespeeld. In de nota wordt eerst een overzicht gegeven van alle natuurterreinen binnen de gemeentegrenzen, gevolgd door een overzicht van gebieden met grote natuur- en landschapswaarden. Uiteraard komen ook de gewenste ecologische verbindingen aan bod. Een ander hoofdstuk gaat in op recreatievormen die conflicten met natuurbehoud kunnen geven. Een groot deel van de voorstellen van het college zal in de komende raadsperiode verder moeten worden uitgewerkt. Zo moet er gewerkt worden aan een groenplan voor de

bebouwde kom en ook moet een beheerplan worden opgesteld voor het beschermde natuurmonument *Noordrand Noordwijk*. Belangrijk voor onze vereniging is verder dat het college toezeit middelen beschikbaar te stellen om het Jan Verwey Natuurcentrum in stand te houden. De inspraakperiode loopt van 9 februari tot 23 maart. Hierna zal de gemeenteraad het stuk definitief vaststellen. Op 14 februari vond in de Grote of Sint Jeroenskerk een discussie-avond over natuur en milieu plaats die geleid werd door burgemeester Groen. Alle politieke partijen hadden veel waardering voor het natuurbeleidsplan en stelden zich ook positief op ten aanzien van het in de nota genoemde strandreservaat.

Omspuiting in Polder Hoogeweg

Eind december 2005 werden wij gealarmeerd door de aanwezigheid van een zandzuiger in Polder Hoogeweg. De zuiger was opgesteld op het verlaten teelland dat ligt tussen het eerste koebosje en de Maandagse Watering. Polder Hoogeweg is in het provinciale *Natuurgebiedsplan Bollenstreek-Ade-Rijnland Noord* (2003) in zijn geheel aangewezen als natuurgebied. Hierin mogen o.a. geen omspuitingen worden uitgevoerd. Voor het desbetreffende kavel geldt momenteel echter nog steeds het verouderde gemeentelijke bestemmingsplan uit 1987.

Hierin staat dit kavel niet als grasland aangegeven, waardoor momenteel een omspuiting niet kan worden tegengehouden. De gemeente heeft de eigenaar van het kavel wel te verstaan gegeven dat hij zich strikt moet houden aan de grenzen van het desbetreffende kavel.

Natuurontwikkeling bij Klei-Oost

In 2006 zal het aanzien van het graslandkavel tussen de Maandagse Watering en het fietspad langs de N206 (juist ten noorden van de nieuwe manege Wassenaar) ingrijpend gewijzigd worden. Op advies van onze vereniging is een inrichtingsplan opgesteld dat voorziet in de aanleg van een plas-dras gebied.

Bovendien is voorgesteld een waterpartij te graven met daarin een eilandje. Door dit eilandje met schelpen af te dekken ontstaat een aantrekkelijke broedplaats voor soorten als Vissie en Kleine Plevier.

Het plas-dras gebied zal in het voorjaar gedeeltelijk onder water staan en vormt dan een aantrekkelijk foerageergebied voor Grutto, Tureluur, Slobeend en Zomertaling.

Vernatting Amsterdamse Waterleidingduinen

Al bijna tien jaar wordt gesproken over het omhoog brengen van het waterpeil in het Oosterkanaal. Hierdoor zullen in het zuidelijk deel van de AWD vochtige duinvalleien hersteld kunnen worden. In januari 2006 hebben de colleges van Gedeputeerde Staten van Noord- en Zuid-Holland echter besloten dit plan voorlopig uit te stellen vanwege de onzekerheid die nog bestaat ten aanzien van de gevolgen hiervan voor de waterhuishouding van het aangrenzende bollenland bij De Zilk.

Wel zal binnen afzienbare tijd worden overgegaan tot demping van het resterende deel van het Van

Limburg Stirumkanaal. Hiermee hoopt men te bereiken dat in het westelijk deel van de AWD vochtige duinvalleien zullen ontstaan. Gelet op de teleurstellende ontwikkelingen na het dempen van het zuidelijke deel van dit kanaal zijn onze verwachtingen ten aanzien van deze ingreep bepaald niet hoog gespannen. Op zaterdag 4 maart werd op het grote parkeerterrein in de AWD bij De Zilk een informatiedag over dit onderwerp georganiseerd.

Zwakke schakel Noordwijk

Op maandag 13 februari 2006 werd in De Muze een informatiebijeenkomst georganiseerd over de kustversterking langs de Koningin Wilhelmina-boulevard.

Hoogstwaarschijnlijk zal gekozen worden voor het ingraven van een stevige dijk in de nu aanwezige zeedünen. Aan de zeezijde zullen nieuwe duinen worden opgespoten, variërend van 50 meter breed bij het Palaceplein tot 10 meter breed bij de vuurtoren. In het concept Natuurbeleidsplan spreekt het college zich uit voor een zodanige inrichting van deze zone dat de functie als ecologische verbinding tussen de duinen ten noorden en ten zuiden van Noordwijk versterkt zal worden.

Het bestuur zal het nieuwe college daar te zijner tijd aan herinneren, te meer omdat uit de mond van twee wethouders kon worden opgetekend dat in deze zone een mooi terras of een fraai gazon mogelijk moet zijn.

Start Mussenproject

Op 14 februari 2006 ging in Noordwijk het huismussenproject van Vogelbescherming Nederland van start. Hans Peters, adjunct-directeur van Vogelbescherming Nederland, en Auke Uilkema, directeur van de Noordwijkse Woningstichting bevestigden op een dak aan de A. Rademakerstraat een speciale voorziening, de *vogelvide* genoemd, die het mogelijk moet maken dat mussen ook onder gerenoveerde daken met het zogenaamde vogelschroot, nog een nestplaats kunnen vinden.

Dankzij de huismusseninventarisatie van Hein Verkade van geheel Noordwijk-Binnen (zie de Strandloper van december 2004) was de keuze op Noordwijk gevallen. Het bestuur wil hierop aansluiten en is begonnen met een nestkasten-project voor huismussen.

Meer bijzonderheden hierover zijn te vinden in een artikel in deze Strandloper.

Jaarverslag 2005

Cock Schrameijer

Hier volgt een beknopt jaarverslag van de secretaris, waarin alle belangrijke punten worden behandeld die zich in het afgelopen jaar binnen de vereniging hebben afgespeeld.

Bestuur

Op de jaarvergadering in maart 2005 waren de vice-voorzitter Nel Nooyen en de penningmeester Koene Vegter aftredend. Beide bestuursleden stelden zich herkiesbaar en werden tijdens de jaarvergadering terstond herbenoemd.

Leden

Dit jaar werden we geconfronteerd met het overlijden van twee bekende leden. Frans Ruigrok was een actief lid van onze vereniging. Hij stond altijd klaar om Strandlopers rond te brengen en hielp jaren achtereen mee met de paddenbescherming. Hij werd slechts 49 jaar. Ook moesten we afscheid nemen van Annie van den Oever. Ook zij was in het verleden een actief, energiek en vooral inspirerend lid van onze vereniging. Zij werd 89 jaar. In de Strandloper van december 2005 werd aan beiden aandacht besteed.

Jan Verwey Natuurcentrum

Dat het natuurcentrum moet verdwijnen staat reeds jaren vast. Zoals iedereen ondertussen wel weet, zal het natuurcentrum worden ondergebracht in een gedeelte van de verbouwde Openbare Bibliotheek. Het bestuur heeft ook dit jaar diverse besprekingen met de gemeentelijke overheid gevoerd om tot een zo gunstig mogelijke oplossing te komen. De sloop van het natuurcentrum zal plaats vinden in het najaar van 2006. Ons nieuwe onderkomen in de Openbare Bibliotheek zal naar verwachting niet voor het voorjaar van 2008 worden opgeleverd. Dat houdt in dat wij anderhalf tot twee jaar geen eigen ruimte tot onze beschikking hebben. In gesprekken met de gemeente is aangegeven dat wij deze periode willen overbruggen in een tijdelijke huisvesting, bijvoorbeeld een schoollokaal. Voor onze maandelijkse lezingen zal in het dorp zaalruimte gehuurd moeten worden.

Het Jan Verwey Natuurcentrum voldoet nog steeds aan zijn doel wat mag blijken uit de vele activiteiten die er plaats vinden zoals: de inloopochtenden, bijeenkomsten van diverse werkgroepen en vooral niet te vergeten de jeugdclub. Het schoolbezoek vormt vanaf de opening een van de belangrijkste activiteiten die hier plaats vinden. Vele duizenden basisschoolleerlingen en brugklassers hebben in de loop der jaren ons centrum bezocht. De belangstelling van de scholen voor een educatief programma in het natuurcentrum is nog steeds aanwezig, maar het was in het afgelopen jaar vaak moeilijk hiervoor voldoende begeleiders te vinden. Met de huidige huisvesting zal ook het grote diorama verdwijnen.

Acties en activiteiten

Er werd advies gegeven over de inrichting van het gebied tussen de Langevelderslag en het zweefvliegveld. In dit gebied is inmiddels een deel van het bos gekapt, de bestaande weiden zijn afgeplagd en er zijn drie poelen gegraven. Aan de kant van de Vogelaardreef zal een kwelscherm worden ingegraven om te bereiken dat meer water in het gebied blijft.

Door toedoen van het bestuur zal het fietspad van Voorhout naar Katwijk niet het open gebied van Polder Hoogeweg doorsnijden. Er zal een pad komen van de Rijnsburgerweg naar de Trappenberglaan over een reeds bestaand pad.

Met de gemeente Rijnsburg en een projectbureau werd overlegd over uitbreiding van glastuinbouw in de Elspeestpolder. Hierbij kon gebruik worden gemaakt van onze broedvogeltelling van 2005 en de wintervogeltellingen uit de jaren 1995-2005.

Minder leuk nieuws was dat onze vogeltoren aan de Maandagse Watering door vernieling aan zijn einde is gekomen. Het was niet meer mogelijk om deze te repareren.

Een hoogtepunt was het speciale nummer van de Strandloper over de Gierzwaluwen en de lezing door Hein Verkade over dit onderwerp die hierna volgde.

Het herfstnatuurspel was ook dit jaar dankzij veel vrijwilligers weer een daverend succes.

De samenwerking met de Noordwijkse Golfclub mondde uit in de publicatie van een prachtig boekje over de natuurwaarden van dit bijzondere terrein. Als blijk van waardering voor de inbreng van onze vereniging werd aan onze club een beamer geschonken.

Op 23 september werd in het Jan Verwey Natuurcentrum een gezellige avond voor alle medewerkers georganiseerd. In verband met het 40-jarig jubileum van onze vereniging in 2006 werden in de loop van 2005 al de nodige voorbereidingen voor diverse activiteiten getroffen.

Als laatste wil ik het Natuurbeleidsplan Noordwijk noemen. Onze voorzitter heeft de nodige uurtjes aan dit stuk besteed. Aanleiding was een gesprek dat het bestuur in februari heeft gevoerd met de verantwoordelijke wethouder de heer T. van Rijnberk over de natuur in Noordwijk.

Hieruit bleek dat in de gemeente geen sprake is van enige vorm van natuurbeleid. In samenwerking met enkele ambtenaren is een nota opgesteld die in december door het college, met enkele kleine wijzigingen, is overgenomen.

De politiek is nu aan zet om wat met dit stuk te gaan doen.

Werkgroepen

In het Jan Verwey Natuurcentrum hielden de Paddestoelenwerkgroep en de Mossenwerkgroep hun maandelijkse studiebijeenkomsten. Ook de Jeugdclub was hier weer diverse zaterdagen actief. De meeste activiteiten van de Jeugdclub vonden echter in de vrije natuur plaats. De Vogelwerkgroep was vooral actief in de zeetrekhut en bij het inventariseren van broedvogels.

Er werden verschillende bijeenkomsten bij leden thuis gehouden. De Paddenbeschermingsgroep verrichtte weer veel werk in het Langeveld. De

Educatieve Werkgroep besteedde veel tijd aan rondleidingen van scholieren in het natuurcentrum en in het bos van Nieuw-Leeuwenhorst. Dan zijn er nog de bibliotheekgroep, de kantinevoorziening en de poetsclub die er altijd voor zorgt dat het er spic en span uitziet.

Voor het reilen en zeilen van ons verenigingsleven is het op tijd uitkomen van ons voortreffelijke clubblad de Strandloper van groot belang. Ook in 2005 was dit dankzij de attente redactie steeds in orde.

Lezingen

- 28 januari : Weidevogels door Jan Kuyt
- 25 februari: Stinzenplanten door Kees Verweij
- 18 maart: Natuurparken in Zuid-Afrika door Cock Schrameijer
- 15 april: Gierzwaluwen door Hein Verkade
- 30 september: Russische poolgebied door José van Wees
- 28 oktober : Biesbosch door Jacques van der Neut
- 25 november: Kleine zoogdieren door Kees Mostert

Excursies

- 6 februari: vogelexcursie naar de Randmeren
- 16 april: plantenexcursie naar Huis te Manpad in Heemstede
- 27 juni: excursie naar natuurontwikkelingsgebied Lentevreugd
- 20 augustus : vogelexcursie naar Friesland
- 2 – 4 september: waddenweekend Terschelling
- 8 oktober : vogelexcursie naar de Maasvlakte en de Brouwersdam
- 13 november : vogelexcursie naar de Oostvaardersplassen
- 26 december : wandeling in de Amsterdamse Waterleidingduinen
- 30 december: vanwege de voorspelde sneeuwstorm werd de ganzenexcursie afgelast

Aan het eind van mijn verhaal wil ik namens het bestuur alle vrijwilligers, die op welke manier dan ook hebben geholpen om de vereniging te ondersteunen, bedanken voor hun bijdrage.

Uitnodiging voor de jaarvergadering

De jaarvergadering vindt dit jaar plaats op vrijdag 31 maart a.s. in het Jan Verwey Natuurcentrum, Weteringkade 27 te Noordwijk. Na behandeling van enkele huishoudelijke punten volgt de bestuursverkiezing. Volgens het rooster van aftreden zijn dit jaar aftredend de bestuursleden Rien Sluijs en Jan Jacobs . Rien Sluijs heeft te kennen gegeven er na zo'n 20 jaar mee te willen stoppen. Jan Jacobs stelt zich herkiesbaar. Het bestuur heeft Peter Spierenburg bereid gevonden om de plaats van Rien Sluijs in te nemen. Volgens de reglementen kunnen door de leden voor deze vacatures twee nieuwe bestuursleden worden voorgedragen tot voor de aanvang van de jaarvergadering. Tijdens deze jaarvergadering komen ook het jaarverslag van de secretaris en het financiële verslag van de penningmeester ter sprake, welke u beide in deze Strandloper kunt vinden. Verder brengt de kascommissie verslag uit van haar onderzoek. Ook zal er een nieuwe kascommissie moeten worden benoemd.

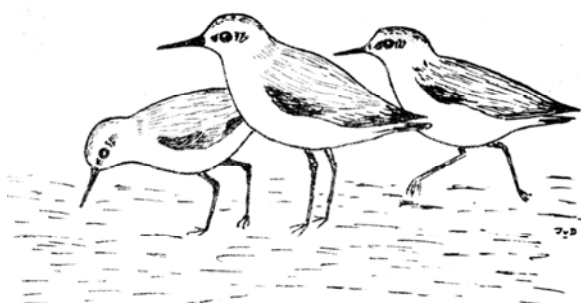
Na de jaarvergadering zal in tegenstelling tot voorgaande jaren geen werk van eigen leden worden getoond. In plaats daarvan zal Erik Breed uit Lisse een lezing verzorgen over Europese bolgewassen. Erik Breed heeft veel Europese landen bereisd (en daarbuiten!) om de in het wild groeiende bolgewassen te bestuderen en te fotograferen.

Het bestuur wenst u een plezierige jaarvergadering toe en hoopt wederom dat velen de weg naar het Jan Verwey Natuurcentrum zullen weten te vinden. Graag tot ziens op vrijdag 31 maart aanstaande.

VERENIGING VOOR NATUUR- EN VOGELBESCHERMING NOORDWIJK

OVERZICHT LEDENBESTAND per 1 januari 2006

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	===	===	===	===	===	===	===	===	===	===	===	===	===	===	===	===	===
NOORDWIJK	403	404	395	384	376	361	352	339	339	335	335	327	313	308	303	297	299
NOORDWIJKERHOUT, DE ZILK	30	35	39	35	32	31	34	34	37	39	37	38	38	36	35	38	42
KATWIJK	29	17	16	15	15	15	17	17	18	21	23	25	28	30	27	28	26
RIJNSBURG, VALKENBURG	18	17	16	16	14	14	15	17	16	14	13	12	12	12	13	13	17
LEIDEN E.O.	25	29	37	31	32	35	36	35	37	35	34	38	36	39	40	38	41
BOLLENSTREEK	64	63	69	66	60	60	57	55	58	59	60	59	62	61	60	64	71
ELDERS	34	40	40	38	45	36	34	33	36	36	37	38	39	34	34	33	34
	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----
TOTAAL	603	605	612	585	574	552	545	530	541	539	539	537	528	520	512	511	530

VERENIGING VOOR NATUUR- EN VOGELBESCHERMING NOORDWIJK

JAARREKENING 2005

UITGAVEN	Begroting 2005	Exploitatie 2005	Begroting 2006
Bestuur/Algemeen	1.250	1.724	1.250
Activiteiten/Werkgroepen	1.250	1.716	1.250
Jubileum Activ 2006			2.000
Waddenweekend	2.500	2.263	2.500
Contributies derden	250	140	200
JVNC	2.500	2.011	2.000
Strandloper	4.000	5.077	4.000
Reservering Jubil Strl 2006		1.000	
Batig Saldo naar Alg Reserve		350	
Totaal	11.750	14.281	13.200
INKOMSTEN			
Contributies/Donaties	5.500	6.313	6.500
Diverse Inkomsten	500	2.855	1.000
Rente	550	513	500
Verkoop diversen	p.m.	538	p.m.
Waddenweekend	2.500	2.289	2.500
JVNC Inkomsten divers	1.000	1.113	500
Strandloper Advertenties	700	660	700
Nadelig Saldo tlv Alg Reserve	1.000		1.500
Totaal	11.750	14.281	13.200

BALANS per 1 januari 2005

Activa		Passiva	
Voorraad/Bezittingen	p.m.	Algemene reserve	15.314
Banksaldi	24.814	Reserve Onderhoud/Bouw	7.000
		Reserve Gierzwaluwfonds	500
		Reserve Wintervoeding	500
		Reserve Bestuursactiviteit	500
		Reserve Strandloper	1.000
Totaal	<u>24.814</u>		<u>24.814</u>

BALANS per 31 december 2005

Activa		Passiva	
Voorraad/Bezittingen	p.m.	Algemene reserve	15.664
Banksaldi	26.164	Reserve Onderhoud/Bouw	7.000
		Reserve Gierzwaluwfonds	500
		Reserve Wintervoeding	500
		Reserve Bestuursactiviteit	500
		Reserve Strandloper	2.000
Totaal	<u>26.164</u>		<u>26.164</u>

TOELICHTING

Algemeen

Het jaar 2005 is in financieel opzicht positief verlopen. De begroting hield rekening met het onttrekken van een bedrag van € 1.000 aan de algemene reserve, maar in werkelijkheid kon bij afsluiting van het boekjaar € 350 als batig saldo worden toegevoegd aan de algemene reserve. Dit gunstige financiële beeld is vooral een zaak van meevallers aan de inkomstenkant als gevolg van incidentele extra inkomsten en hogere contributiebijdragen.

Exploitatie 2005

De uitgaven zijn over het algemeen redelijk in lijn met de begroting. Uitzondering hierop zijn vooral de posten voor Algemene en Werkgroepactiviteiten en de Strandloper. Overschrijding hier wordt respectievelijk veroorzaakt door de kosten voor een bestuursweekend, nieuw briefpapier en het Gierzwaluwnummer. Onderhoud en energiekosten voor het JVNC waren iets lager dan begroot en het Waddenweekend 2005 heeft met een klein batig saldo gedraaid.

Voor de Strandloper is opnieuw een reservering gemaakt van € 1.000 voor de uitgave van een speciaal nummer in het kader van het Jubileumjaar 2006.

De contributiebijdragen van de leden van de Vereniging zijn duidelijk gestegen; enerzijds door de contributieverhoging in 2005 van minimaal € 5 naar minimaal € 7.50 en anderzijds doordat veel meer leden hun bijdrage verhoogden.

De gemiddelde bijdrage is hiermee van € 10.30 op € 11.90 gekomen.

De post Diverse inkomsten was ook dit jaar weer onverwacht hoog, met name door de aan onze vereniging overgemaakte vergoeding van inventarisatie- en advieswerk van enkele (bestuurs)leden ten behoeve van de gemeentes Rijnsburg en Noordwijk. Ook werd van de Zuid-Hollandse Milieufederatie een subsidie van € 200 ontvangen voor organisatie van het Herfstnatuurspel.

Mede door de verkoop van het speciale Gierzwaluwnummer en het Golfbaanboek kon ook op de post Verkoop nog steeds een bedrag van ruim € 500 geboekt worden.

Begroting 2006

In de begroting van 2006 is de lijn van 2005 doorgetrokken. Er is geen rekening gehouden met inkomsten uit verkoop en ook de diverse inkomsten uit giften, subsidies, advieswerk en het JVNC zijn voorshands conservatief ingeschat. Wel is een extra bedrag van € 2.000 opgevoerd voor het organiseren van een aantal speciale jubileumactiviteiten in het kader van het veertigjarig bestaan van de Vereniging in 2006.

Geen rekening is nog gehouden met de mogelijke kosten van verhuizing, opslag en tijdelijk accommodatie die zich aan het eind van het begrotingsjaar kunnen voordoen. Mocht dit zo zijn, dan kan de reserve onderhoud en/of de algemene reserve hier uitkomst bieden.

Al met al resulteert dit voorlopig in een mogelijk nadelig saldo van € 1.500 dat ten laste van de algemene reserve gebracht kan worden.

Balans

De reserves voor Onderhoud, Gierzwaluwen en Wintervoeding blijven gehandhaafd op respectievelijk € 7.000, 500 en 500. Ook de reserve Bestuursactiviteiten blijft staan op € 500.

De reserve voor een extra jubileumnummer van de Strandloper is verhoogd naar € 2.000.

De algemene reserve is met toevoeging van het batig saldo van € 350 gekomen op € 15.664.

Koene Vegter, penningmeester
Noordwijk, januari 2006

In Memoriam, Frank de Groot

Op 6 feb. is Frank de Groot overleden. Voor zijn ziekte was hij een actieve medewerker in onze vereniging. Als IVNman in hart en nieren hielp hij mee bij het educatieve werk in het Natuurcentrum. Ook bij het jaarlijkse herfstnatuurspel was hij een opvallende persoonlijkheid. Gekleed in knickerbocker, fantasierijke kniekousen, bergschoenen en alpinopet probeerde hij, op zijn eigen wijze, de kinderen de geheimen van de gallen op eikenbladeren te openbaren.

Frank was ook een hartstochtelijke fietser. Jarenlang bracht hij de dienstroosters voor het Natuurcentrum rond. Ook bezorgde hij de Strandlopers in enkele wijken buiten Noordwijk. We zullen hem in onze herinnering houden. Nel Nooijen.

Wie?

Wij zoeken nog enkele mensen, die in maart en april willen meewerken aan de paddenbescherming in Noordwijk.

Dit houdt in, dat je 1 keer per week samen met een ervaren paddenbeschermmer 's avonds na zonsondergang in het Langeveld gaat kijken of er paddentrek is.

Zo ja, dan zet je samen de weg af met de draaihekken, die daar door de Gemeente zijn aangebracht. En de volgende ochtend zet je ze weer terug.

Het is beslist niet zo, dat je padden opraapt en overzet.

Het kost je die avond ongeveer één à anderhalf uur om te gaan kijken en zo nodig de weg af te zetten en eventueel 's morgens een uur om de weg weer open te stellen.

Heb je interesse of vragen? Of wil je je aanmelden?

Dan graag even bellen naar Jan Jacobs.

tel 071-3610396, email jan-jacobs@zonnet.nl

Jeugdnatuurclub

Uit onderzoek is gebleken dat bijna alle jongeren natuur belangrijk vinden, maar driekwart van hen komt nooit of hooguit een keer per jaar in een natuurgebied. Staatsbosbeheer wil daar verandering in brengen. Met de Universiteit Utrecht en Stichting Natuur College wordt een lespakket inclusief uitstapje ontwikkeld. Het ministerie heeft al €150.000 subsidie toegezegd!

Bij onze jeugdnatuurclub leren de kinderen al lang dat natuur iets is dat je niet alleen op een beeldscherm kunt zien. Bij de maandelijkse activiteiten ontdekken ze dat je natuur echt kunt vastpakken, horen, ruiken, aanraken en voelen. Door deze beleving en ervaring gaan ze er, hoop ik, meer om geven.

In januari ging de club van start met natuurproefjes. Wat baalde ik dat de weekbladen mijn kopij niet plaatsten. Gelukkig stond het wel in de agenda van de Strandloper en elf kinderen kwamen nieuwsgierig naar het Natuurcentrum. Bram en Jan Veeffkind waren juist blij met de kleine groep. Zo konden ze beter de wonderlijke wetten van de natuur uitleggen na het geëxperimenteer door de kinderen. Hoogtepunt was het proefje van het goed verhitte blikje frisdrank met een beetje water dat in koud water werd gedompeld. Het spatte niet – volgens de verwachting – uit elkaar. De verblufte gezichten waren een daalder waard.

In februari zaten 26 kinderen braakballen uit te pluizen. Het leek wel of een schoolklas de CITOTOets zat te maken. Het is een klusje waar geïnteresseerde kinderen niet genoeg van kunnen krijgen. We moesten ze op het laatst de tent uitjagen.

In maart kwamen 24 kinderen met begeleiders naar de paddentrek. In 2003 wemelde 't deze maand van de padden, maar nu heerste een kouderecord en geen pad liet zich zien. Jan had wel een neppad bij zich en kon zijn verhaal vertellen. Toch was het heel spannend om in het donker tegen beter weten in te speuren naar een pad.

Op zoek naar herten veranderde het terrein bij het zweefvliegveld in een decor van een film. Het leek net een gevangenkamp met zoeklichten door het schijnsel van al die zaklampen.

Een enkel konijn werd gevangen door het licht en heeft vast in zijn hol die nacht gestrest doorgebracht.

De weidevogelexcursie in april viel halverwege letterlijk in het water. Zes kinderen, hun gids en

begeleiders veranderden in koude, verzopen katten. Gelukkig hadden we de Veldleeuwerik, Patrijs en Tureluur al gespot, want de kinderen zouden zelfs voor een verdwaalde Visarend geen belangstelling meer hebben gehad.

In mei was het stralend weer. Bij het voorlopen was het feest in het duin. Mariska en ik ontdekten een boom met het nest van de Grote Bonte Specht en een van de Koolmees. We verheugden ons al op de verraste gezichten, maar.....er kwamen slechts twee aanmeldingen! Helaas werd deze excursie afgeblazen. Was de animo over?

In juni baanden zich elf kinderen een weg door de hoge bermvegetatie naar de donkere sloot. De vangsten waren weer geweldig, o.a. stekelbaarsjes, waterschorpioen en watersalamanders.

In september gingen 15 kinderen strandjatten. Met Ellen zochten ze langs de vloedlijn naar de schatten van de zee. De zoektocht werd af en toe onderbroken door verhalen over meegenomen vondsten, zoals het ei van de hondshaai en zo'n slimmerik van een heremietkreeft die een wulk als bescherming gebruikt.

In oktober stond de telefoon roodgloeiend. Voor een paddestoelenexcursie meldden zich over het algemeen zo'n 12 kinderen. Dit jaar kreeg Lutgarde 28 kinderen onder haar gehoor. Het ging met het tempo van een mycologische club. Na 50 minuten waren we pas op de hoogte van de fietsenstalling. De kinderen vonden alle paddestoelen die er stonden. De hele culinaire paddestoelenwereld kwam langs: Rodekool-, Biefstuk-, Melkzwam, Vissige russula, Aardappelbovist en als klap op de vuurpijl het magisch Duivelsei, dat door Lutgarde vakkundig met een stokje werd gekleefd om de paddestoel in wording te tonen.

Het jaar werd afgesloten met een duinexcursie, waarover Marieke en Ruben in het decembernummer al hebben geschreven. Het camouflagespel werkte echt. Een kind stond op het pad als roofvogel. De anderen verstopten zich. De felgekleurde jassen verraadden hen subiet, maar een jongen met een beige jas op een afstand van enkele meters werd niet opgemerkt.

Met dank aan de enthousiaste inzet van chauffeurs, gidsen en assistenten, m.n. Bram, Jan, Rob, Mariska, Lotte, Lutgarde, Ellen, Robert en Wim.

Nel Nooijen

Overzicht Educatieve Werkgroep 2005

Nel Nooijen

Ook dit jaar heeft een kleine kern van de educatieve werkgroep veel energie gestoken in de uitbreiding van een natuuropdrachten-cartotheek. Dit alles om de hectische voorbereidingsmaanden september en oktober te ontlasten. We zullen daar in de nabije toekomst de vruchten van kunnen plukken. Ook dit jaar was het Herfstnatuurspel weer een succes.

Rob Timmerman heeft dit jaar onze werkgroep bij de buitenexcursies versterkt. We kampen al jaren met een schreeuwend gebrek aan enthousiaste medewerkers. Gelukkig hebben Jenney Deelder en Annet Lommerse aan onze oproep in de Strandloper gehoor gegeven. Zij komen ons volgend jaar versterken.

Ook al lijdt de groep aan een onderbezetting, het normale educatieve werk, het ontvangen van groepen in het Jan Verwey Natuurcentrum en leiden van buitenexcursies gingen gewoon door. In het afgelopen jaar hebben 29 groepen het Natuurcentrum bezocht. Er zijn 12 buitenexcursies geweest. Helaas moest Ineke, onze coördinator van het groepenbezoek, een aantal scholen teleurstellen, omdat er overdag geen mensen beschikbaar waren.

MAAND	SCHOOL	PLAATS	AANTAL
-------	--------	--------	--------

Januari	Duinpieper	Noordwijk	14
Februari	Duinpieper	Noordwijk	14
Februari	Jeugdnatuurwacht	Sassenheim	20
April	Kinderfeestje	Noordwijk	6
April	Kids for animals	Noordwijkerhout	8
April	De Rank	Sassenheim	31
April	Hoffenne	Noordwijk	25
April	Zeehonk	Noordwijk	25
Mei	Jeugdnatuurwacht	Sassenheim	20
Mei	Zeehonk	Noordwijk	26
Mei	Dubbelburg	Valkenburg	13
Mei	Achtbaan	Voorhout	17
Mei	Achtbaan	Voorhout	18
Mei	Achtbaan	Voorhout	26
Juni	Achtbaan	Voorhout	19
Juni	Antoniusschool	Aerdenhout	32
Juni	Jutter	Noordwijk	21
Juni	Jutter	Noordwijk	22
September	Schapedel	Noordwijk	10
Oktober	Andreas	Katwijk	30
Oktober	Regenboog	Voorhout	24
Oktober	Regenboog	Voorhout	24
Oktober	Victorschool	Noordwijkerhout	20
Oktober	Victorschool	Noordwijkerhout	21
November	NSO	Noordwijk	6
November	NSO	Noordwijk	8
November	NSO	Noordwijk	9
November	NSO	Noordwijk	9
December	Vierboet	Noordwijk	20

538 totaal

BOSEXCURSIES

MAAND	SCHOOL	PLAATS	AANTAL
April	De Rank	Sassenheim	21
April	De Rank	Sassenheim	20
Oktober	Andreas	Katwijk	30
Oktober	Victorschool	Noordwijkerhout	20
Oktober	Victorschool	Noordwijkerhout	21
Novemb.	Duinpieper	Noordwijk	12
Novemb.	Duinpieper	Noordwijk	12
Novemb.	Duinpieper	Noordwijk	10.
Novemb.	Duinpieper	Noordwijk	11
Novemb.	Duinpieper	Noordwijk	12
Novemb.	Duinpieper	Noordwijk	12
Novemb.	Duinpieper	Noordwijk	11

Met dank aan Paul, Carola, Christine, Dick, Ibolyka, Ineke, Ingrid, Leen, Lotte, Margreet, Mart, Paulette, René, Robert, Rob, Mariska en Willem.

Foto's Mariska de Graaff: Jeugdclub Voederplankjes maken en Fossielen onderzoek

Broedvogel inventarisatie AW-Duinen 2005

Gijs Kokkieshoek 2005

Geïnterviewd door E. Aartse.

Terreinomschrijving:

Het geïnterviewde terrein wordt in het noorden begrensd door de Halfwegeslag, in het oosten door de rijwielpad, in het zuiden door de Langevelderslag en in het westen door de Houtweg. Het terrein heeft een oppervlak van ca. 47 ha, waarvan ca. 7 ha duinberkenbos, ca. 15 ha duindoornstruweel, ca. 5 ha stuifzand en stuifplekken en ca. 20 ha open duin met Duinriet, Zandzegge en Helmgras. Volgens het beheersplan wordt een beperkte verstuiving toegelaten. Het terrein is erg geaccidenteerd. Vanaf de Langevelderberg (27m + NAP) loopt het terrein glooiend af naar de Langevelderslag en de Halfwegeslag. Paden komen in het terrein niet meer voor. De oude voerbanen zijn thans geheel dichtgegroeid. De Rozendel is nauwelijks meer begaanbaar. Het natte bos in de hoek van de Houtweg en de Halfwegeslag wordt steeds natter.

Zanglijster

Toelichting op de inventarisatie 2005:

Als ik terugdenk aan het seizoen 2005 blijven de vele keren dat ik verkleumd uit Gijs Kokkieshoek terug kwam in herinnering. Het stil genieten op een duintje bij windstil weer en noteren wat om je heen zingt, kwam zelden voor. Vaak moest ik ook een inventarisatie uitstellen omdat het te hard waaide. Met een stevige wind heb je in het voorjaar in Gijs Kokkieshoek niets te zoeken. Teveel open duin. Het is ook voorgekomen dat ik op grond van de

weersverwachting maar thuis bleef, terwijl achteraf bleek dat het aan de kust uitstekend weer was om te inventariseren.

Door een besproken vakantie eind april dreigde als gevolg van het slechte weer de inventarisaties in april te mislukken. Door schuiven in andere activiteiten kon dit gelukkig worden voorkomen.

Na 8 juni is wegens een nieuwe vakantie niet meer geïnterviewd.

Ik heb nooit een hekel gehad aan inventariseren, maar in 2005 leek het soms meer op werken, dan op een plezierige hobby.

Tabel 1. Broedvogels Gijs Kokkieshoek

soort	2003	2004	2005
Houtduif	2	2	3
Zomertortel	2	2	1
Koekoek	1	1	1
Boomleeuwerik	3	4	4
Boompieper	2	2	2
Graspieper	3	5	3
Winterkoning	2	3	2
Heggemus	16	10	14
Roodborst	1	3	3
Nachtegaal	19	19	19
Gekraagde Roodstaart	1	1	2
Roodborsttapuit	2	3	1
Tapuit		1	1
Merel	8	8	7
Zanglijster	2	1	
Sprinkhaanzanger		1	1
Braamsluiper	2	4	2
Grasmus	13	15	12
Zwartkop	2	3	2
Tijftjaf	2	3	2
Fitis	20	20	19
Glanskop	1		
Pimpelmees			1
Koolmees	2	3	2
Gaai	1	1	1
Ekster	3	3	3
Kneu	5	7	6
Vink	1		
Goudvink	1		
totaal aantal soorten	26	25	25
totaal aantal territoria	117	125	114

Zomertortel

Jammer is dat dit duifje de Rozendel heeft verlaten. Voor altijd?

Boomleeuwerik

Deze vroege voorjaarszanger doet je alle kou vergeten. Ik heb het al meer aangehaald, maar wijlen Frans van den Berg zei eens: "Of je God hoort zingen." Het is zo. Op 31 maart hoorde ik gezeten op de Langevelderberg vier Boomleeuweriken tegen elkaar in zingen boven Gijs Kokkieshoek.

Roodborsttapuit

Deze soort broedt in onregelmatige aantallen in Gijs Kokkieshoek. In slechte jaren broedt er toch ieder jaar een paar in de Helmkruidsdel.

Tapuit

Na een aantal jaren niet gebroed te hebben, is de Tapuit voor het tweede jaar terug als broedvogel in Gijs Kokkieshoek. Op 1 mei 2 vrouwtjes en een mannetje in de favoriete noordhelling nabij de Helmkruidsdel. Op 12 mei een paartje. Op 20 mei een mannetje alarmerend en op 29 mei en 8 juni een mannetje, soms alarmerend. Mannetje ook waargenomen in de ingang van een konijnenhol.

Merel

In duin moeilijk te inventariseren. Zingende Merels tref je zelden aan. De soort is goed te inventariseren op de alarmroep en het 'kekken'. Soms hoor je of zie je op een bepaalde plaats een Merel en dan wekenlang niets. Gelukkig is de soort erg plaatstrouw zodat hiaten in de waarnemingen voor lief kunnen worden genomen.

Zanglijster

De zang van deze uitbundige zanger werd node gemist in de Rozendel. Jaar in, jaar uit hoorde je de Zanglijster vaak bij iedere inventarisatieronde wel zingen. Dit jaar niet.

Braamsluiper

Onbekend waarom het aantal is gehalveerd. Ik kreeg niet de indruk dat buiten Gijs Kokkieshoek het aantal Braamsluiers minder was geworden. Tot zelfs in het dorp waren Braamsluiers te horen.

Pimpelmees.

Een onregelmatige broedvogel in de Rozendel. Dit jaar weer terug.

Boeveld-West 2005

Geïnterviewd door Wim Baalbergen en Jan Veeffkind.

Terreinomschrijving:

Het geïnterviewde gebied van het Boeveld ligt in het meest zuidelijke deel van de AWD, aan de oostkant van de Van Limburg Stirumvallei. Het wordt in het noorden begrensd door het Finlayweggetje, in het oosten door de Houtweg en in het zuiden door het raster en de ingang aan de Langevelderslag. Het betreft een vrij kaal duinterrein, met toppen tot een hoogte van 18 m. Langs de Houtweg vinden we begroeiing met struweel, terwijl in het noordelijk stuk het Verbrande vlak ligt. Deze duinvallei was begroeid met onder meer Ratelpopulier. Bij

het dichten van het kanaal is het bos gekapt, in de veronderstelling dat het onder water zou komen te staan. Dit is tot nu toe echter niet het geval. De stronken van de gekapte bomen zijn weer uitgelopen en vormen nu weer een vrij dicht en slecht begaanbaar struweel van Ratelpopulier en Duinriet.

De westelijke zijde van het vlak is in de loop van de laatste jaren overstoven. Al met al vormt het terrein een veel minder goed vogelgebied dan in de jaren van vóór de demping van het kanaal.

De oppervlakte bedraagt ongeveer 18 ha. Als gevolg van de ligging, direct bij de ingang aan de Langevelderslag is de recreatiedruk redelijk groot.

Tabel 2. Broedvogels Boeveld-West			
soort	2003	2004	2005
Fazant		1	
Kleine plevier		1	
Houtduif	1	1	
Zomertortel	1	2	1
Koekoek	1	1	1
Boomleeuwerik	1	1	1
Graspieper	3	3	3
Winterkoning	2	1	
Heggenus	5	9	8
Roodborst		1	1
Nachtegaal	9	7	8
Gekraagde roodstaart			1
Roodborsttapuit	3	2	2
Merel	4	3	3
Zanglijster	1	1	
Sprinkhaanzanger	1	3	2
Braamsluiper	2	2	1
Grasmus	10	11	10
Tuinfluiters			1
Zwartkop	1	1	
Tijftjaf	3	2	2
Fitis	10	10	12
Glanskop	1	1	
Pimpelmees	1	2	2
Koolmees	3	2	3
Gaai	1	1	1
Ekster	1	1	1
Zwarte Kraai	1	1	1
Kneu	6	5	2
Goudvink	1	1	
Rietgors	1	1	1
totaal aantal soorten	26	29	23
totaal aantal territoria	74	78	69

Toelichting op de inventarisatie 2005:

Er zijn in 2006 door ons dertien bezoeken aan het gebied gebracht, waarvan eenmaal 's avonds.

In grote lijnen zijn de aantallen broedvogels gelijk aan die van vorige jaren. Wel moesten we dit jaar de Boompieper als broedvogel

missen. Van 20 april tot 18 mei namen we soms één en soms twee Tapuiten waar, steeds op dezelfde plek. Waarschijnlijk toch nog late doortrekkers.

Zanglijsters zongen er wel in maart, maar werden daarna niet meer gehoord. Opvallend is dat het aantal broedende Kneuen jaar op jaar afneemt. Zo nu en dan wordt wel een overvliegend groepje gezien, maar op veel bekende broedplaatsen ontbreken ze nu. Voor de eerste maal werd dit jaar in het gebied een Tuinfluiter als broedvogel vastgesteld.

Tuinfluiters

Buiten de broedvogels werd dit jaar een aantal aardige waarnemingen gedaan, zoals op 6 april een jodelende wulp boven het duin. Daarnaast stond in april en in mei een Nijlgans op wacht op een duintje bij de ingang aan de Langevelderslag. Waarschijnlijk broedde het stel in de Blink. Op 22 juni werd een Patrijs opgejaagd uit het tracé van het voormalig Van Limburg Stirumkanaal.

Ondanks eerdere verwachtingen van het tegendeel wordt het Verbrande Vlak steeds droger. Slechts een klein stukje riet kan zich in het noordwestelijke deel handhaven. Daar broedt nog steeds een Rietgors.

Wolfsveld-West 2005

Geïnterviewd door Benno Heethuis en Bram Veeffkind

Terreinomschrijving:

Het terrein ligt langs het voormalige Van Limburg Stirumkanaal, dat na de demping

inmiddels is uitgegroeid tot een grote stuifvlakte met hier en daar wat natte plekken. Er heeft zich inmiddels al flink veel begroeiing ontwikkeld.

Het terrein wordt aan de zuidzijde en de oostzijde begrensd door het Finnlayweggetje

tot aan de Kop van het Ronde Vlak, en van daar naar het noorden, langs de oostkant van het Spejndel tot aan de Ruigenhoeker Schulpweg. Deze is tevens de noordgrens van het geïnventariseerde gebied. Ook de aangrenzende zandvlakte rekenen we tot ons gebied.

Het terrein heeft een oppervlakte van ca. 35 ha. Hierin liggen 5 dellen, nl. het Lange Vlak, het Abelendel, het Spejndel, het Biezenvlakje en het Ronde Vlak. Deze dellen bestaan grotendeels uit Meidoorn, Duindoorn, Duinliguster, Berk, Ratelpopulier en Vlier. Aan de oostrand van de stuifvlakte rukt de Duindoorn op. Het Ronde Vlak wordt jaarlijks eind september gedeeltelijk gemaaid en staat 's winters soms voor een deel onder water.

Tabel 3. Broedvogels Wolfsveld-West			
soort	2003	2004	2005
Fazant	1	1	
Kleine plevier		1	
Houtsnip		1	
Houtduif		1	1
Zomertortel	1	1	
Koekoek	1	1	1
Boomleeuwerik	1	1	1
Boompieper			1
Graspieper	2	3	5
Winterkoning	7	6	2
Heggenmus	18	18	20
Nachtegaal	16	18	20
Roodborsttapuit	2	2	
Merel	5	8	5
Zanglijster	2	1	1
Sprinkhaanzanger	4	3	2

Braamsluiper	2	2	1
Grasmus	9	23	17
Zwartkop	1	4	3
Tjiftjaf	6	7	3
Fitis	13	20	21
Staartmees		1	
Pimpelmees	1	2	
Koolmees	3	5	3
Gaai	1	1	1
Ekster	3	2	1
Zwarte Kraai	1	1	1
Vink		1	
Kneu	4	1	4
Rietgors	1	1	
totaal aantal soorten	24	29	21
totaal aantal territoria	105	137	114

Toelichting op de inventarisatie 2005:

Noteerden we in 2004 nog 29 broedende soorten, in 2005, is dit teruggelopen naar slechts 21. Mogelijk waren er in 2004 nog late doortrekkers die al binnen de telperiode hun zang lieten horen en daardoor als eenling op de lijst kwamen.

De inventarisatie begon in maart, een maand die dit jaar erg koud uitpakte. De felle kou en de grote hoeveelheid sneeuw zijn mogelijk oorzaak van het aantal lage aantal Winterkoningen.

Helaas is de Roodborsttapuit van de lijst verdwenen. Deze vroege zanger heeft misschien ook wel te lijden gehad van de winterse omstandigheden. De eveneens vroege Heggenmus heeft zich daarentegen zelfs nog iets uitgebreid.

De Merel is na een uitschieter in 2004 weer terug op zijn oude aantal. Boompieper en Vink hebben het na aan jaar al weer voor gezien. De Houtduif is sinds 1991 gestaag in aantal afgenomen en was dit jaar afwezig. Hij volgt de tactiek van de Ekster, die eveneens naar het dorp is uitgeweken. De Havik heb je liever niet als buurman!

De Fazant heeft het weer laten afweten. Ook hebben we geen hennen waargenomen.

Misschien zijn vanwege de verdroging van de kleine plasjes in de Van Limburg Stirumvallei de Rietgors en de Kleine plevier verdwenen.

De Tjiftjaf heeft in 2004 met 7 territoria zijn grootste dichtheid bereikt. Hij is nu met 3 weer op normale sterkte. De Fitis heeft zijn hoge aantal vastgehouden. De Kneu heeft zich hersteld.

Westhoek/Haasvelderbeken 2005

Geïnterviewd door A. Gort en W.A. van Leeuwen.

Terreinomschrijving:

Het terrein wordt in het noorden begrensd door de Nieuwe Haasvelderweg, in het oosten door de Slag van de Westhoek, in het zuiden door de Starrenbroekerweg en in het westen door de Haasvelder- of Klugtweg. Het terrein is niet sterk geaccidenteerd. De Trapjesberg is met ruim 16 m+ NAP de hoogste duintop in dit gebied.

Een gebied met historie is de omgeving van het Haasveld. Hier was vroeger een landbouwvestiging, waarvan de sporen in de vorm van oude teelthoecken en weiljes nog duidelijk aanwezig zijn. Deze gebieden liggen laag en kunnen tijdens een nat seizoen knap drassig zijn. Thans wordt dit gebied graag begraaasd door de runderen en schapen, om de woekering van de Amerikaanse vogelkers (Prunus) en de verdere verruiging tegen te gaan. De vlakke gedeelten zoals de Lange Velletjes, Het Haasveld en De Ruighoek werden voorheen regelmatig gemaaid, wat nu bij begrazing niet meer nodig is.

Heggemus

Het terrein, groot 55 ha, telt verschillende pannen en dellen, zoals Pan van de Heiweg, Pan van Janus, Berkenpan, Kattendel, Ligusterdel en Wilgenpoot. Het is een open gebied geworden, begroeid met Duindoorn en Meidoorn, waarbij de lage vegetatie, met

Duinviolletje, Hondsdraf en Akkerhoorn beter tot groei en bloei komt.

Tabel 4. Broedvogels Westhoek en Haasvelder Beken

soort	2003	2004	2005
Patrijs		1	
Fazant	5	5	3
Houtduif	1	4	2
Zomertortel	1	3	1
Koekoek	2	2	1
Boompieper	9	15	9
Graspieper	7	3	1
Winterkoning	12	13	5
Heggemus	4	3	6
Roodborst	2	5	1
Nachtegaal	15	19	17
Gekraagde roodstaart		1	5
Roodborsttapuit	1		2
Merel	1	7	5
Zanglijster	2	1	1
Sprinkhaanzanger	6	7	2
Braamsluiper	3	3	2
Grasmus	17	19	9
Zwartkop	2	1	2
Tijftjaf	17	22	11
Fitis	42	45	52
Pimpelmees	2	2	3
Koolmees	7	7	9
Gaai	2	1	1
Vink	3	5	4
Kneu			1
Goudvink	1		
totaal aantal soorten	24	24	25
totaal aantal territoria	165	194	155

Toelichting op de inventarisatie 2005:

Het terrein is rijk aan vogels. Ondanks de grote veranderingen aan de duinstructuur in dit gebied, is het broedvogelbestand redelijk stabiel gebleven, wat betreft het aantal soorten. Wel is enige terugloop in aantal broedsels, vooral bij Boompieper, Grasmus, Sprinkhaanzanger Tijftjaf en Winterkoning. Laatstgenoemde kon wel eens een flinke tik van het laatste wintertje gehad hebben. Verder noteerden we, maar niet als broedvogel, Torenvalk, Buizerd, Havik, Ekster, Kraai en Staartmees. En op de Wei van Klugt zagen we ook Nijlgans, Wilde eend en een Kievit.

We hebben geen vossen gezien, ook veel minder uitwerpselen. Opvallend was het aantal konijnen in het binnenduin. In het gebied hebben we weinig damherten waargenomen en

ook minder vraat aan de bast van de Kardinaalsmuts.

De Westhoek wordt opgesierd door de mooie paddestoelen uit de koeienmest, die half mei overging in echte natte vlaaien.

Hoekgatterduin 2005

Geïnterviewd door Siem Vos.

Terreinomschrijving:

Het geïnterviewde gebied is ca. 50 ha groot. Het wordt in het noorden en oosten begrensd door de Hoekgatterweg, in het zuiden door de Zilker Slag (Joppeweg) en in het westen door het Oosterkanaal. Door het gebied lopen enkele zandpaden.

Het gebied kenmerkt zich door een rug van vrij kale duinen met veel stuifgaten. We vinden verspreid over het terrein enkele bosjes van voornamelijk eikenhakhout, zoals bv. Het Amerikaanse Bosje. Langs het Oosterkanaal vinden we enkele bosjes van de Oostenrijkse Den.

Een groot deel van de Amerikaanse vogelkers is uit het terrein verwijderd.

Tabel 5. Broedvogels Hoekgatterduin			
soort	2003	2004	2005
Knobbelzwaan	1	1	
Nijlgans	1	2	1
Wilde Eend	1	1	1
Kuifeend	4	5	5
Boomvalk		1	
Fazant	1	1	1
Meerkoet	2	3	2
Houtduif	2	2	3
Koekoek		1	1
Groene Specht	1	1	1
Grote Bonte Specht	1	1	2
Boomleeuwerik	1	1	1
Boompieper	3	3	4
Winterkoning	5	5	5
Heggemus	2	3	4
Roodborst	2	4	4
Nachtegaal	8	8	9
Gekraagde Roodstaart	2	3	3
Merel	3	4	4
Zanglijster	1	2	2
Sprinkhaanzanger	1	2	2
Grasmus	4	7	9
Zwartkop	1	2	2

Tijftaf	3	5	7
Fitis	10	20	25
Goudhaan		1	
Staartmees	1		
Pimpelmees	7	7	7
Koolmees	7	8	8
Gaai	5	3	3
Ekster	5	5	3
Zwarte Kraai	2	2	2
Vink	4	3	3
Kneu	2	1	1
totaal aantal soorten	31	33	30
totaal aantal territoria	93	118	125

Toelichting op de inventarisatie 2005:

In het Hoekgatterduin heeft de daling van het aantal broedvogels zich niet doorgezet, maar heeft zich licht hersteld. Het aantal soorten is met drie teruggelopen, want de Knobbelzwaan, Boomvalk en Goudhaan zijn niet teruggekeerd. Verder zitten de gebruikelijke soorten op hetzelfde niveau als vorig jaar. Er hebben geen nieuwe soorten gemeld.

Broedvogelonderzoek bijzondere soorten in 2005

Jelle van Dijk

In 2003 werd een begin gemaakt met de inventarisatie van het gebied dat indertijd voor het boek *Vogels van Noordwijk en omstreken* (1989) werd geïnventariseerd. Werden in de jaren tachtig alle soorten geteld, nu ligt de nadruk op de bijzondere soorten. Dit zijn niet alleen de zeldzame soorten, maar ook soorten die karakteristiek voor onze streek genoemd kunnen worden zoals Veldleeuwerik en Patrijs. Omdat in 2004 de Huismus en de Kneu op de landelijk Rode Lijst werden geplaatst, is aan de inventariseerders gevraagd ook aandacht aan deze soorten te besteden.

In sommige telgebieden zijn evenals in voorgaande jaren meer soorten geteld dan op bovengenoemde lijst vermeld staan. Zo werd in 2005 in de Elsgesterpolder een volledige broedvogelinventarisatie uitgevoerd. In andere telgebieden werd ook het aantal broedparen van soorten als Kievit, Scholekster en Wilde Eend bepaald.

In 2003 werd een voortvarende start gemaakt: 18 gebieden werden geïnventariseerd! In 2004 werd het onderzoek voortgezet en werd de broedvogelbevolking van 12 gebieden in kaart gebracht. In 2005 werden 11 gebieden nader onderzocht.

Bij een belangrijk deel van het geïnventariseerde gebied ging het in 2005 om bollenvelden. De vogelbevolking van het bollenland heeft in 2005 veel aandacht gekregen door het uitbrengen van het rapport *Bollenvogels*, geschreven door Kees Langeveld op verzoek van de *Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging Geestgrond*. Ook in het blad *Natura* van de KNNV verscheen een artikel van Kees Langeveld over de natuur in de bollenvelden. Landelijk gezien zijn de

bollenvelden van belang voor het voortbestaan van Patrijs, Veldleeuwerik, Engelse Kwikstaart en Gele Kwikstaart. Door de relatieve rust op de bollenpercelen (pas in juni wordt er gerooid) vergeleken met de graslanden (kuilgras maaien al eind april) vinden genoemde soorten hier nog de mogelijkheid een legsel groot te brengen.

Hieronder staat aangegeven welke gebieden door welke mensen geïnventariseerd werden. De nummers verwijzen naar de kaart.

gebiedsnummernaam telgebied

6	de Klei
13	Zwetterpolder
17a	Noordzijderpolder-zuid
21	Elsgeesterpolder
22b	Nora duinen
28a	Langeveld-zuid
29	Noordwijkerhoutse geest
31	Oosterduinen
42	Westhoek-oost AWD
44	Zweefvliegveld AWD
46	Wolfsveld-oost AWD

geïnventariseerd door

Bram Veeffkind
Hein Verkade
Rien Sluijs
Peter Spierenburg, Ab Steenvoorden
Rob Jansson, Jan Jacobs
Jan Jacobs, Rob Jansson
Ineke van Dijk, Annelies Marijn
Jelle van Dijk
Aad Bijl
Willem Baalbergen
Ees Aartse

Enkele opmerkingen per telgebied

6. de Klei

Dit gebied wordt gekenmerkt door nogal rommelige delen (bijv. Offem-zuid), bollenvelden, grasland en het bedrijventerrein 's-Gravendijck. Alleen bij Broekhuizen (Herenweg 105) werd nog een nestelende Huiszwaluw gevonden. Van de Boerenzwaluw werden 6 broedgevallen vastgesteld. Een laat bezoek op 24 juli aan de bosjes langs de N206 leverde 4 net uitgevlogen Sperwers op, zodat kon worden vastgesteld dat ook in 2005 hier een Sperwer had gebroed. Al eerder in het seizoen werd het broeden van de Nachtegaal hier vastgesteld. Op het bollenland aan de Achterweg werden een paar Veldleeuweriken en een paar Gele Kwikstaarten gezien. De Bosrietzanger broedde op de oude storthoop langs de N206. Een Zwarte Roodstaart werd langs de 's-Gravendijckseweg aangetroffen. Op 13 adressen bleken Huismussen te huizen.

13. Zwetterpolder

Het telgebied loopt van de Van Berckelweg tot aan de Vogelsloot en bestaat grotendeels uit bollenland. Het open bollenland behoort tot de betere broedgebieden met 3 paren Patrijs, 9 paren Veldleeuwerik en 7 paren Gele Kwikstaart. Bovendien werd hier gebroed door Visdief (1 paar), Kleine Plevier (1 paar), Tureluur (3 paar), Kievit (11 paar) en Scholekster (10 paar). Het ene paar Grutto's roept herinneringen op aan de tijd dat hier nog veel grasland lag. Op verschillende plaatsen bleken Huismussen in kleine kolonie te broeden. In dit bollengebied bleek een paar Zwarte Roodstaarten te broeden.

17a. Noordzijderpolder-zuid

Ook in deze polder is het grasland door omspuiting tot bollenland nagenoeg verdwenen. Dit open bollengebied bleek minder vogelrijk te zijn dan de Zwetterpolder. Hier werden 1 paar Patrijzen, 7 paren Veldleeuweriken en 6 paren Gele Kwikstaarten ingetekend. Bijzonder is het broeden van 2 paren Engelse Kwikstaarten. Deze soort wordt steeds zeldzamer in onze streek en daarmee in geheel Nederland. Deze polder was vroeger (jaren zeventig) een bolwerk voor deze soort met bijna 10 paren.

21. Elsgeesterpolder

Deze polder bestaat grotendeels uit grasland met een centraal gelegen bollengebied zonder kassen. Verder zijn er enkele kwekerijen voor vaste planten, waarvan een deel verwilderd is. De inventarisatie maakte duidelijk dat de Elsgeesterpolder nog steeds tot de beste

weidevogelgebieden van Zuid-Holland kan worden gerekend. Hier wordt gebroed door de volgende rode-lijstsoorten: Grutto (22 p.), Tureluur (22 p.), Slobeend (9 p.), Patrijs (17 p.), Veldleeuwerik (9 p.), Gele Kwikstaart (5 p.). Bovendien waren hier nog aanwezig: Kievit (86 p.), Scholekster (32 p.), Meerkoet (48 p.), Waterhoen (9 p.), Wilde Eend (87 p.), Krakeend (15 p.), Kuifeend (19 p.), Canadese Gans (2 p.) en Knobbelswaan (5 p.). Langs de randen werd onder andere gebroed door Groene Specht (1 p.), Spotvogel (4 p.), Braamsluiper (1 p.), Grasmus (1 p.), Ringmus (8 p.) en Kneu (6 p.). Verder werden hier in totaal 33 broedgevallen van de Boerenzwaluw vastgesteld.

22b. Nora duinen

Dit duingebied ten westen van de Noraweg kenmerkt zich door dichte struwelen en diepe duinpannen. Struweelvogels zijn hier dan ook goed vertegenwoordigd met Nachtegaal (15 p.), Grasmus (8 p.), Braamsluiper (4 p.), Fitis (6 p.), Roodborsttapuit (2 p.) en Kneu (8 p.). Bijzonder is het voorkomen van de Goudvink (2 p.). De Ringmus (7 p.) broedt in de gebouwen die hier staan. De zeereep is dicht bezet met Graspiepers (13 p.).

28a. Langeveld-zuid

Dit telgebied bestaat grotendeels uit bollenland met daarin een langgerekt kavel grasland. Vanwege de hoge veebezetting heeft dit grasland vrijwel geen betekenis voor broedende weidevogels. Het bollenland geeft ook hier mogelijkheden voor Gele Kwikstaart (2 p.), Veldleeuwerik (8 p.) en Patrijs (1 p.). Verspreid over het gebied werden ook Scholekster (6 p.), Kievit (9 p.) en Tureluur (2 p.) aangetroffen. In dit gebied bevindt zich een flinke kolonie Huiszwaluwen (13 p. aan de Pannekoekenboerderij). De 16 paren Huismussen waren geconcentreerd in enkele kleine kolonies.

29. Noordwijkerhoutse Geest

De drie soorten van open bollenland waren ook hier aanwezig: Patrijs (3 p.), Gele Kwikstaart (2 p.) en Veldleeuwerik (7 p.). Eén van de drie paren van de Patrijs kon dankzij informatie van een kweker aan de lijst worden toegevoegd. De brede zanderijvaarten leverden broedgevallen van Knobbelswaan (1 p.), Fuut (2 p.) en Krakeend (4 p.) op. In en bij bedrijfsgebouwen werd gebroed door Zwarte Roodstaart (1 p.), Witte Kwikstaart (6 p.) en Ringmus (1 p.). Huismussen waren wel aanwezig, maar werden niet geteld.

31. Oosterduinen

Dit gebied omvat het bollengebied dat ontstond naar het afzanden van de Oosterduinen. Opvallend

was dat geen broedgeval van Patrijzen werd vastgesteld. Wel waren er Gele Kwikstaarten (6 p.), Veldleeuweriken (5 p.), Tureluurs (2 p.), Kieviten (10 p.) en Scholeksters (5 p.). De vele zanderijvaarten en de nabijheid van het Oosterduinse Meer maken dit gebied aantrekkelijk voor Krakeend (11 p.), Wilde Eend (32 p.), Meerkoet (38 p.), Waterhoen (9 p.) en Fuut (3 p.). De Zwarte Zwanen die steeds werden gezien gingen tenslotte broeden in een grote vijver bij een villa.. Tot dit telgebied behoort ook het duintje dat landelijke bekendheid verwierf vanwege de Duinhagedissen die een bouwplan tegenhielden. Hier waren o.a. aanwezig: Nachtegaal (5 p.), Zomertortel (2 p.), Grasmus (1 p.), Kleine Karekiet (1 p.). De houtwal langs Duinschoten bleek arm aan broedvogel (o.a. Vink, Winterkoning, Merel).

42. Westhoek-oost AWD

Dit telgebied ligt aan beide zijden van het zuidelijk deel van het Oosterkanaal. De plannen om de duinen te vernatten zullen in de toekomst leiden tot verhoging van het waterpeil. Momenteel behoort de Boompieper met 11 paren tot de talrijkste soorten. Ook Roodborsttapuit (4 p.) en Nachtegaal (6 p.) waren goed vertegenwoordigd. De open structuur van de begroeiing (bosjes, struwelen en

open veld) maakt het gebied ook aantrekkelijk voor Gekraagde Roodstaart (1 p.), Koekoek (1 p.) en Groene Specht (1 p.).

44. Zweefvliegenveld

Dit open gebied kent alleen langs de randen enige struikgroei. Het aantal broedvogels is dan ook laag. Vermeldenswaard zijn Fitis (10 p.), Nachtegaal (4 p.), Braamsluiper (2 p.) en Sprinkhaanzanger (1 p.). Het open veld was goed voor 1 paar Graspiepers.

46. Wolfsveld-oost

In dit duingebied worden bosjes, struwelen, ruigten en schaars begroeide duinen aangetroffen. Het is een van de weinige duingebieden waar de Zomertortel (2 p.) nog tot broeden komt. Ook de Gekraagde Roodstaart (2 p.) kunnen we tegenwoordig tot de bijzondere soorten rekenen. Met Boomleeuwerik (3 p.), Roodborsttapuit (2 p.) en Koekoek (1 p.) heeft dit gebied een gevarieerde vogelbevolking. Vergelijking met de inventarisatie van 1982 laat het verdwijnen van Wulp (toen 3 p.) en Tapuit (toen 5 p.) zien. N.B. De Nachtegaal broedt wel in dit duingebied, maar werd niet geteld.

Losse broedgevallen

Torenvalk – broedgeval villa Boerhaaveweg (J. Stigters)
 Torenvalk – broedgeval Sancta Maria (J. Jacobs)
 Boomvalk – broedgeval op Offem (A. Steenvoorden)
 Buizerd – succesvol broedgeval Noordduinen (J. van Dijk)
 Buizerd – succesvol broedgeval Paardenkerkhof buiten AWD (S. Vos)
 Buizerd – broedgeval Sasbergen (S. Vos)
 Buizerd – succesvol broedgeval Oud-Leeuwenhorst
 Buizerd – broedgeval op Offem (H. Verkade)
 Sperwer – broedgeval Sancta Maria (J. Jacobs)
 Havik – succesvol broedgeval Noordwijkse Golfclub
 Patrijs – succesvol broedgeval Noordwijkse Golfclub (H. Lange)
 IJsvogel – broedgeval op Offem (H. Verkade)
 Zwarte Roodstaart – broedgeval bij Van Eeden aan de Leeweg
 Grote Lijster – broedgeval Noordwijkse Golfclub (J. van Dijk)

Torenvalk

Foto : Jan Hendriks

Resultaten broedvogelinventarisatie 2005

*= soort die niet overal is geteld; ?= broedend, aantal onbekend

soort / telgebied	6	13	17a	21	22b	28a	29	31	42	44	46
Fuut				2			2	3			
Knobbelzwaan			1	5		1	1	1			
Canadese Gans				2							
Nijlgans			1	2				2			
Slobeend				9							
Wilde Eend*	?	?	?	87	?	?	?	32		?	?
Krakeend	1	3	1	15		4	4	11			
Kuifeend				19		1		1			
Sperwer	1										
Torenvalk				1							
Meerkoet*	?	7	?	48		?	?	38			
Waterhoen*	?	?	1	9		?	?	9			
Patrijs	1	3	1	17		1	3				
Fazant				1	1					1	
Scholekster*	?	10	5	32		6	?	5			
Kievit*	?	11	5	86		9	4	10			
Kleine Plevier		1									
Tureluur		3	1	22		2		2			
Grutto		1		22							
Visdief		1									
Holenduif	1		1			1					
Zomertortel								2			2
Koekoek					1				1		1
Groene Specht				1					1		
Boomleeuwerik											3
Veldleeuwerik	1	9	7	9		8	7	5			
Huiszwaluw	1					13					
Boerenzwaluw	6			33				2			
Boompieper					1				11	1	4
Graspieper			1		13	2	2			1	2
Witte Kwikst*	?	5	1	8		4	6	2			
Engelse Kwik*			2								
Gele Kwikst.	1	7	6	5		2	2	6			
Nachtegaal*	1			1	15	1		5	6	4	?
Gekr. Roodstaart									1		2
Zwarte Roodstaart	1	1					1				
Roodborsttapuit					2				4		2
Sprinkhaanzanger					2				1	1	2
Bosrietzanger	1										
Kleine Karekiet*	?							1			
Grasmus*	?			1	8			1	4	5	?
Braamsluiper	1			1	4	1	1	1		2	3
Boomkruiper*						1					
Huismus*	> 13	> 23	?	6	0	16	?	?			
Ringmus				8	7		1				
Putter	3	2		2		1	1				
Goudvink					2						
Vink*								3	3		
Kneu*	?	?	?	6	8	?	?	2	2	?	?

kavelnummer	telgebied	inventariseerder(s)
6	de Klei	Bram Veeffkind
13	Zwetterpolder	Hein Verkade
17a	Noordzijdepolder-zuid	Rien Sluijs
21	Elsgeestepolder	Peter Spierenburg, Ab Steenvoorden, Marco van Rooijen
22b	Nora duinen	Rob Jansson, Jan Jacobs
28a	Langeveld-zuid	Jan Jacobs, Rob Jansson
29	Noordwijkerhoutse geest	Annelies Marijnissen, Ineke van Dijk
31	Oosterduinen	Jelle van Dijk
42	Westhoek AWD	Aad Bijl
44	zweefvliegveld	Willem Baalbergen
46	Wolfsveld-oost	Ees Aartse

In de eerste weken van dit jaar was het dorp in de ban van de Pestvogels. Een groep van ongeveer vijftig van deze vogels hing weken rond in het Middengebied. Zij vonden hun kostje in bomen en struiken met bessen. Vooral de boomkwekerij langs het An van Gilsehof was daarbij in trek. In het meest zuidelijke deel van deze kwekerij is een hoek met een perceeltje gekweekte Gelderse roos, waar de vogels zich regelmatig tegoed deden. De discussie over de vraag waarom Pestvogels vanuit hun broedgebied naar het zuiden afzakken is nog steeds niet afgerond. Net als bij Notenkrakers is er geen sprake van normale vogeltrek.

Het zijn standvogels, die onregelmatig hier verschijnen, soms vrijwel jaarlijks, soms in jaren niet. Een buitengewoon goed broedseizoen of gebrek aan voedsel wordt gewoonlijk als oorzaak voor de verplaatsingen genoemd. Interessant is daarbij de vraag: gaan ze ook weer terug? Of komen ze ver van hun leefgebied aan hun einde? Van de vogelreisjes die we ooit met elkaar maakten herinner ik me twee ontmoetingen met Pestvogels. Eenmaal was dat in het voorjaar op het schiereiland Rugen in het vroegere Oost-Duitsland. Het betrof een groepje dat zich kennelijk klaarmaakte om over te steken naar Denemarken. Terug naar het noorden dus. De tweede keer verbleef een aantal vogels op een

camping in het merengebied van hetzelfde deel van Duitsland. Beide keren gaven de vogels niet de indruk aan het eind van hun Latijn te zijn. Misschien moeten we daarom de gedachte dat de Pestvogels in een soort drang naar zelfvernietiging naar het zuiden komen, maar vergeten. Ook bij de verhalen over de lemmingen die zich bij duizenden in zee zouden verdrinken zijn immers nogal wat vraagtekens te zetten.

Pestvogels zijn mooi. Op het eerste gezicht denk je met een ontsnapte tropische vogel te maken te hebben, want over het algemeen zijn de vogels in onze streken niet zo kleurrijk. Zo'n groepje boven je hoofd in een boompje is dan ook een lust voor het oog. Dat vond ook Guus Peterse uit Utrecht. Die leverde een bijdrage aan een leuk boek waarin vijftig Nederlandse vogelaars over hun belevenissen vertellen. Hij schrijft daarin dat je Pestvogels in burgermanstuintjes en stadsparkjes moet zoeken, maar laat er op volgen: alleen weet je nooit welke. Net als ik zelf, hoorde hij van Jan en alleman dat ze er waren, maar liep hij ze nooit tegen het lijf. Maar de aanhouder wint. Uiteindelijk zag hij de vogels in Houten en ik in het Middengebied.

Foto : Marco van Rooijen

‘Een onvergetelijk moment’, volgens Peterse, ‘een stukje eeuwigheid temidden van de dagelijkse routine’. Overigens een hele leuke verzameling vogelverhalen, dit Vogellogboek van de Twintigste Eeuw. Al was het alleen maar vanwege de ontboezemingen van Koene Vegter over een door hem meegemaakt waddenweekend. Die zijn ook in het boek te vinden.

W.Andelaar

Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek

Jelle van Dijk

Gooders J. 2003. *Vogels van Europa*. 290 p. Zuidnederlandse Uitgeverij N.V. Aartselaar, België. Prijs € 14,95 (bij De Slegte).

Af en toe verschijnen er in Groot-Brittannië prachtige boeken voor een breed publiek. Ook *Vogels van Europa* is gewoon een goed boek met fraaie foto's, goede tekeningen, korte informatieve teksten en dat alles in een aantrekkelijke lay-out. Aan John Gooders is het wel toevertrouwd een vlot leesbare tekst te produceren. Dat dergelijke boeken in het Verenigd Koninkrijk gretig aftrek vinden is niet zo vreemd als men bedenkt dat de *Royal Society for the Protection of Birds* (zeg maar de Britse tegenhanger van *Vogelbescherming Nederland*) ruim één miljoen leden telt. Vogels kijken is daar nog meer dan bij ons in brede lagen van de bevolking een populaire bezigheid. Evenals in de Scandinavische landen kan men in het UK ook opvallend veel dames tot de actieve vogelaars rekenen. Het betrekken van allochtone landgenoten bij deze activiteiten is daar helaas ook niet van de grond gekomen.

Dit bijzonder aardige boek is in het Nederlands vertaald en in België op de markt gebracht. In ons land heeft dit boek nauwelijks aandacht gekregen. Al twee jaar na verschijnen ligt het nu voor een prikje bij boekhandel De Slegte.

De eerste 86 pagina's zijn gevuld met inleidende hoofdstukjes. Een breed scala van onderwerpen passeert de revue, alles fraai geïllustreerd met foto's en tekeningen. Veel aandacht wordt besteed aan de binding van vogels met een habitat. De belangrijkste habitats met de bijbehorende soorten worden besproken en vooral uitgebeeld. Hierna volgt een prachtige 'vogelgids' met per soort een foto, een tekening en een verspreidingskaartje. Aardig is dat bij elke soort wordt gezegd met welke andere soort de besproken soort verward kan worden. Hoewel de Engelse titel luidt *Birds of Europe* (en niet zoals vroeger altijd het geval was *Birds of Britain and Europe*) is hier en daar toch duidelijk dat het een Engelse uitgave betreft. Zo is bij de Gele Kwikstaart de Engelse (Gele) Kwikstaart groot afgebeeld en staat de gewone Gele Kwikstaart met een klein plaatje in de hoek gedrukt. Dat de vertaling uit het Engels in Vlaanderen tot stand kwam is bijvoorbeeld te merken aan het feit dat vogels in dit boek geen kop maar een hoofd hebben.

Bellmann H. 2005. *Vlinders, rupsen en waardplanten*. Tirion Natuur & Vlinderstichting. 446 p. Prijs € 34,95

Een boek met deze titel kan niet compleet zijn, ook al telt het bijna 450 pagina's. De schrijver geeft dit volmondig toe en zegt in de inleiding dan ook dat hij zich tot doel heeft gesteld om van zoveel mogelijk families de algemeenste soorten te behandelen. Omdat het boek (uit het Duits vertaald) zich vooral op Midden-Europa richt, zijn in dit boek zeer veel soorten te vinden die ook in ons land voorkomen. Soorten uit het Middellandse-Zeegebied treft men in dit boek slechts sporadisch aan.

Het boek is heel overzichtelijk ingedeeld. Op de linkerpagina is de beschrijving te vinden waarbij ook gegevens over vliegtijd, waardplanten en terreingebruik worden vermeld. Op de rechterpagina's staan prima kleurenfoto's van de vlinder en de rups. Dikwijls is op de laatst genoemde foto al te zien op welk plant die rups te vinden is.

Vrijwel alle dagvlinders die wij hier kennen zijn in het boek te vinden. Een echte duinbewoner als de Kleine parelmoervlinder ontbreekt echter. De meeste vlinderliefhebbers hebben dankzij de publicaties van de Vlinderstichting hoogstwaarschijnlijk al lang een boek waarin alle Nederlandse vlinders staan afgebeeld. Het hier besproken boek is vooral interessant om nader kennis te maken met de vele (grotere) nachtvlinders en hun rupsen. Natuurlijk ontbreken hier nog veel meer soorten dan bij de dagvlinders. Niet zo vreemd als we bedenken dat er zo'n 900 soorten macronachtvlinders zijn en nog eens zo'n 1300 micronachtvlinders. Desondanks geeft het boek een prima indruk van de geweldige vormen- en kleurenpracht bij zowel vlinders als rupsen. De laatste 120 pagina's worden gevuld met foto's en bijzonderheden over de waardplanten. Bij elke

afgebeelde plantensoort wordt meegedeeld in welk terreintype de plant te vinden is en welke vlinders of rupsen van deze plant gebruik maken.

Hoewel het hier besproken boek niet een standaardwerk kan worden genoemd is het een uitstekende kennismaking met de merkwaardige wereld van de rupsen en de nachtvlinders. Vandaar dat de Vlinderstichting de uitgave van dit boek mede mogelijk heeft gemaakt.

Raakt men geboeid door de wereld van de nachtvlinders dan is er op het internet natuurlijk ook veel te vinden. Een site die een compleet beeld geeft (met afbeeldingen van vlinder, rups en vaak ook de pop) van alle Europese vlinders en nachtvlinders is: www.leps.it. De afbeeldingen zijn echter alleen op te zoeken als de wetenschappelijke naam bekend is. Een boek zoals het hier besprokene bladert dan wel wat handiger.

Reactie op boekbespreking in vorige Strandloper (5/2005)

Geachte heer Van Dijk,

via Wil Heemskerk kreeg ik uw recensie onder ogen van ons boekje 'Wat zingt daar'. Ik neem de vrijheid om enkele punten te verduidelijken:

- het boek is bestemd voor beginners met enige voorkennis; zeg maar: mensen die op een vogelzangcursus afkomen. De sleutels zijn meermalen op mensen van dit basisniveau getest en het blijkt dat men er redelijk uitkomt.
- het beste is uiteraard om met een doorgewinterde vogelaar mee het veld in te gaan. Dat ben ik helemaal met u eens en dat is dan ook de eerste zin in ons boekje. Voor wie in de tuin zit of op vakantie is en toch wil weten wat daar zingt, is er dit boekje plus cd.
- in het boek geven we ook een verantwoording van de volgorde: niet systematisch, maar op grond van hun verwantschap in klank. Zo staan Tuinfluiter en Zwartkop naast elkaar. Dat lukte bij sommige vogels soms beter dan bij andere. Waar het niet lukte, hebben we de volgorde van de deelsleutel aangehouden waarbinnen we de vogels hebben ondergebracht.
- ook geven we een verantwoording van de gekozen vogels, nl. die, welke je eerder hoort dan ziet. Daar horen ook sommige hoenderachtigen bij en de roerdomp. Een grutto zou misplaatst zijn in dit boek, omdat je die eerder op zicht determineert. Wel overweeg ik in een eventuele volgende druk (het boek verkoopt erg goed) enkele vogels extra op te nemen: Oehoe, Sperwer, Havik, en dan in een moeite door Torenvalk, Boomvalk, misschien Buizerd. De laatste drie determineer je weliswaar op vliegbeeld, maar kunnen vanwege de systematiek niet ontbreken.

Met vriendelijke groet,

Dick de Vos
IVN-Leiden
www.watzingtdaar.nl

Boekaankondiging

Joop Mourik en Mariek Eggenkamp-Rotteveel Mansveld, 2005. **Duinvlinders**, op vleugels van parelmoer door Zuid-Kennemerland. KNNV Uitgeverij, Utrecht. ISBN nummer 90 5011 217 X. Het rijk geïllustreerde boek telt 192 pagina's en de wandelgids 32 pagina's. Verkrijgbaar in de boekhandel voor € 14,95.

Vlinders spreken tot de verbeelding en dat geldt zeker voor de leden van de KNNV dagvlinderwerkgroep Zuid-Kennemerland die de basis legden voor het boek *Duinvlinders*, op vleugels van parelmoer door Zuid-Kennemerland. Twaalf jaar lang struinden zij door de duingebieden van Zuid-Kennemerland om de vlinderstand in kaart te brengen en de ontwikkeling van de soorten te volgen.

Duinvlinders neemt de lezer mee naar de kleurrijke wereld van de dagvlinders en drie nachtvlinders die gemakkelijk te herkennen zijn. Aan bod komen het leven van de vlinder, de soorten van vroeger en

nu en de verwachtingen voor de toekomst. U ontdekt dat er in het open duin andere vlindersoorten vliegen dan in struwelen, duinbossen of aan oevers van wateren, dat veranderingen van landschap en jaartemperatuur invloed hebben op de vlinderstand en dat de duinen bij velen een speciaal vlindergevoel opwekken! Zelf kennis maken met de duinvlinders kan ook, bij het boek behoort een apart gidsje met zes lange en korte wandelingen door de duingebieden van Zuid-Kennemerland.

De duinen van Zuid-Kennemerland zijn met 36 verschillende soorten een topgebied voor dagvlinders in Nederland. Van het totaal aantal soorten behoren er 26, de duinvlinders, tot de vaste bewoners en zijn er dus elk jaar weer. De overige tien soorten zijn reizigers uit warmere streken die de duinstreek onregelmatig bezoeken en geen permanente populaties kunnen opbouwen. Niet alleen het aantal soorten is hoog, ook zijn diverse vlindersoorten voor hun voortbestaan vrijwel op de duinen aangewezen. In de eerste plaats zijn dat natuurlijk de kleine parelmoervlinder en de duinparelmoervlinder, daarnaast ook de heivlinder die de laatste jaren sterk is achteruitgegaan.

Uniek voor Zuid-Kennemerland zijn de vlinders die een speciale band onderhouden met plantensoorten van het kalkrijke duin. De aardbeivlinder is zo'n bijzonderheid, maar ook de bruine eikenpage en het oranjepipje dat zijn leefgebied in droog duingrasland heeft en niet in vochtige terreinen zoals elders in Nederland.

Veel van de karakteristieke duinvlinders hebben het moeilijk, ook dat blijkt uit *Duinvlinders*. Aan de andere kant zijn er ook soorten die buitengewoon succesvol zijn. Deze profiteren van de toename van bosranden en ruige veldjes. Koevinkje en boomblauwtje verbreiden zich bijvoorbeeld steeds meer en het bont zandoogje staat op het punt om een vaste duinbewoner te worden.

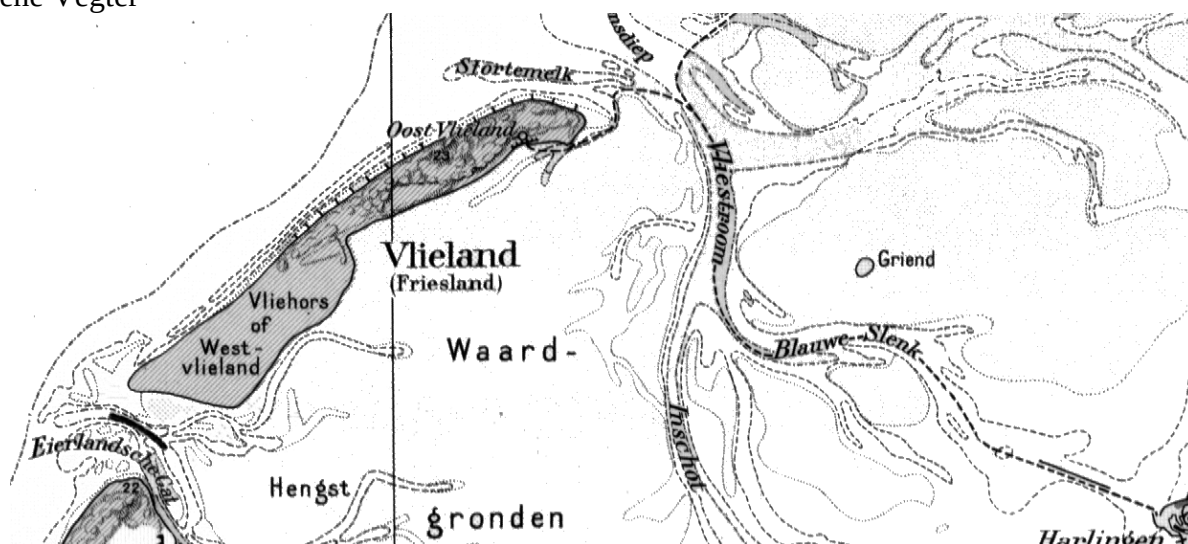
Duinvlinders, op vleugels van parelmoer door Zuid-Kennemerland is een boek om de natuur in de eigen omgeving te leren kennen en ook zelf te gaan verkennen.

Wij wensen u veel lees- en wandelplezier

Waddenweekend 2006

De jaarlijkse waddenexcursie gaat dit jaar weer naar een vertrouwde bestemming: het bij velen zo geliefde eiland Vlieland, waar wij het weekend van 8 t/m 10 september zullen doorbrengen in vakantieverblijf Twest Endt op de grens van dorp, duin en wad.
Over aanmelden leest u in de volgende Strandloper meer....

Koene Vegter

Planten determineren

Jelle van Dijk

Het valt dikwijls niet mee om een plant op naam te brengen, ook al heb je een dik boek met mooie plaatjes voor je. Ook het surfen op het Internet langs allemaal sites met kleurenfoto's levert zelden een bevredigend resultaat op. Met wat goede wil kom je echter een heel eind als je gewoon met een ouderwetse flora aan het werk gaat. Om de eerste beginselen onder de knie te krijgen wordt ook dit voorjaar weer een **korte cursus planten determineren** gegeven.

De cursus bestaat uit drie bijeenkomsten in het Jan Verwey Natuurcentrum in juni. De volgende dagen zijn hiervoor gereserveerd: **woensdag 7 juni, woensdag 14 juni en donderdag 22 juni**.

Kenners hebben natuurlijk direct in de gaten dat dit avonden zijn waarop het Nederlandse elftal geen wedstrijd op het WK in Duitsland speelt.

Op de cursus van vorig jaar kwamen vooral de voorjaarsbloeiërs aan bod. Nu ligt de nadruk meer op de echte zomerbloemen.

Er wordt gewerkt met de bekende *Geïllustreerde Flora van Nederland* van Heimans, Heinsius en Thijsse. In het natuurcentrum zijn 20 exemplaren van dezelfde druk aanwezig, zodat we aan de hand van een bepaalde plant samen stapje voor stapje door de tabellen zullen gaan. Belangstelling voor planten is als instapniveau voldoende! Het gebruik van een loep is niet echt noodzakelijk, maar kan bij bepaalde planten goede diensten bewijzen.

De cursusavonden worden gehouden in het Jan Verwey Natuurcentrum en duren van 20.00 u tot 22.00u. Van de deelnemers wordt een bijdrage van 10 euro verwacht. Het maximumaantal deelnemers bedraagt twintig. Aanmelding vooraf is gewenst. Dit kan per telefoon bij Jelle van Dijk (071-3610833) of per e-mail (dijkboom@planet.nl).

Broedgelegenheid voor Huismussen

Jelle van Dijk

Mussen zijn populair. Dat bleek maar weer eens toen in Leeuwarden een Huismus werd afgeschoten die het gewaagd had een paar dominosteentjes omver te lopen. De volkswoede was groot en de inmiddels beroemde mus belandde in het Natuurmuseum Rotterdam.

In november 2004 zette minister Veerman zijn handtekening onder de nieuwe Rode Lijst van bedreigde vogelsoorten in Nederland. Die nieuwe Rode Lijst trok vooral veel publiciteit omdat de Huismus hierop was geplaatst. Onderzoek in stedelijke gebieden had namelijk aangetoond dat binnen een periode van tien jaar het aantal Huismussen in ons land gehalveerd was.

Plaatsing op de Rode Lijst houdt in dat overheden en instanties als Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten zich moeten inzetten om de terugloop in de aantallen stop te zetten. In dit verband is het curieus dat dezelfde minister Veerman in februari 2006 de Huismus op de zogenaamde vrijstellingslijst plaatste. Dit houdt namelijk in dat op plaatsen waar nog wel veel Huismussen zijn, de mussen mogen worden afgeschoten als de grondgebruiker schade aan gewassen vaststelt of vreest dat dit binnenkort zal gebeuren.

Vogelbescherming Nederland heeft zich tot doel gesteld alle vogels van de Rode Lijst daadwerkelijk te helpen en te (laten) onderzoeken waardoor de achteruitgang wordt veroorzaakt. Op 17 november 2005 werd in Madurodam het *Actieplan Huismus* gepresenteerd. Uit onderzoek naar huismussenpopulaties was in ieder geval naar voren gekomen dat de toegepaste dakbedekking van belang is. In het actieplan wordt dan ook de nodige aandacht aan de moderne dakbedekking besteed. Zo wordt gerept over het bouwbesluit van 1993 dat voorschrijft dat bij nieuwe daken en ook bij te renoveren daken vogelschroot moet worden toegepast. Vogelschroot is een vreemde naam voor een soort strip die verhindert dat Huismussen (en ook Gierzwaluwen) vanuit de dakgoot onder de dakpannen kunnen kruipen. Contact met de firma Comfortdak maakte duidelijk dat zonder overtreding van het bouwbesluit toch ruimte voor mussen onder de pannen gecreëerd kon worden. Hierop vroeg Vogelbescherming Nederland aan alle vogelwerkgroepen of er recent inventarisaties van Huismussen waren uitgevoerd. Vanuit Noordwijk konden wij het prachtige artikel van Hein Verkade *De Huismus in Noordwijk-Binnen*

(zie de Strandloper van december 2004) insturen. Ook enkele andere vogelwerkgroepen reageerden (Alkmaar, Amsterdam, Hardenberg).

Hierop zocht Hans Krüze van Vogelbescherming Nederland contact met plaatselijke woningcoöperaties, waaronder de Noordwijkse Woningstichting. Dankzij de goede contacten van Hein Verkade met de heer Verloop van de Noordwijkse Woningstichting, verliepen de procedures in Noordwijk bijzonder vlot. Hierop besloot Hans Krüze de praktische uitvoering van het mussenproject in Noordwijk te starten en op 14 februari was het zover.

In het gebouw van de Noordwijkse Woningstichting aan de Van Panhuysstraat werden de genodigden ontvangen. Hans Peeters, adjunct-directeur van Vogelbescherming Nederland heette iedereen hartelijk welkom waarna de heer Borra van Comfortdak uitlegde hoe de zogenaamde Vogelvide bedoeld is.

Op humoristische wijze vertelde de directeur van de Noordwijkse Woningstichting, Bauke Uilkema, hoe zijn stichting bij het project betrokken was geraakt. Hierna sprak Hein Verkade de genodigden toe door in te gaan op de Noordwijkse mussenstand. Hij wist daarbij te vermelden dat Jonkheer Van Panhuys niet alleen vele jaren burgemeester van Noordwijk was geweest, maar

ook jarenlang deel uitmaakte van het hoofdbestuur van Vogelbescherming.

Tenslotte kreeg Frank van Pamelen, presentator van Vara's Vroege Vogels, het woord. Daarbij las hij enkele mussengedichten voor die hij ook in de uitzending zou gebruiken en waarvan er een in ons blad mocht worden afgedrukt.

Na deze inleiding ging het gezelschap te voet naar de A. Rademakerstraat, waar zo'n 120 meter dakrand voorzien wordt van een vogelvide. De heer Uilkema plaatste daar het eerste compartiment vogelvide. Hierbij werden ook filmopnamen gemaakt met Nico de Haan die bezig is een programma over Huismussen te maken.

Nestkastenproject

Aangestoken door deze succesvolle samenwerking is het bestuur van onze vereniging ook gestart met een huismussenproject. Bij Vogelbescherming zijn twintig huismusnestkasten aangeschaft. Dit zijn kasten waarin drie paren een nest kunnen bouwen. Mussen nestelen immers graag bij elkaar. De aanschaf van deze kasten werd gefinancierd met een subsidie van het Baalbergenfonds. Dit onlangs in het leven geroepen fonds ondersteunt projecten op het gebied van cultuur, natuur en kerk.

Omdat er nog maar weinig bekend is over het succes van deze mussenkasten, zullen de kasten worden opgehangen op plaatsen waar nu mussen broeden en op enkele plaatsen waar tot voor kort nog Huismussen te zien waren. Hieruit zal moeten blijken of deze kasten geaccepteerd worden als broedgelegenheid. Blijkt dit zo te zijn, dan zal het project worden uitgebreid naar nieuwbouwwoonwijken waar vrijwel alle daken van vogelschroot zijn voorzien.

Het is de bedoeling dat de kasten worden opgehangen bij leden van onze vereniging die bereid zijn het doen en laten van mussen bij deze kasten te volgen. De kasten blijven dit seizoen en ook volgend jaar op dezelfde plaats hangen. Is er broedsucces dan blijft de kast hierna ook hangen. Zo niet dan wordt een andere locatie voor de kast gezocht.

Zijn er nog mussen bij u in de buurt, heeft u een dakrand op het zuiden en wilt u meedoen aan dit

leuke project, neem dan contact op met schrijver dezes. Er zijn nog enkele kasten te plaatsen!

(foto's Piet Broekhof en Hein Verkade)

De Vogelvide

*Wanneer een vogelaar over zijn vak praat
En spreekt van de passer domesticus
Dan weet ik dat de term waarvan hij sprak slaat
Op mijn geliefde vogelsoort: de mus
De huismus zelfs, zegt mijn catalogus
Een prachtig dier, maar kwetsbaar en frigide
En echte liefhebbers die zingen dus
Van vive la vive la vive la vive la vide*

*Als kind verzamelde ik menig plakplaat
Van huismussen en samen met mijn zus
Gaf ik ze brood en opgehangen zakzaad
En hielden wij hun aantal in de plus
Dus schrok ik mij het apelazarus
Toen ik ze op de Rode Lijst bespiedde
Met heel veel motivatie zing ik dus
Van vive la vive la vive la vive la vide*

*Wat fijn dat onze mus niet langer strak staat
Van dakpanstress en vogelschrootgefuss
Maar fladderend en tsjilpend uit zijn dak gaat
Want kijk: wat is zijn nestelplek weer knus
Wat krijgt-ie weer een actieradius
De huismus is niet langer meer timide
Maar vol van zelfvertrouwen zingt hij dus
Van vive la vive la vive la vive la vide*

*De vogelvide klopt echt als een bus
Hybride, bonafide en solide
En tot in eeuwigheid zingen wij dus
Van vive la vive la vive la vive la vide*

gedicht van Frank van Pamelen (Vara's Vroege Vogels 19/02/2006)

Zeetelling 22 januari 2006

Hein Verkade

Er wordt heel wat geteld in vogelland. Van alle kanten worden zee en strand afgespeurd naar vogels en hun aantallen. Het zeetrekten behoort tot oudste onderzoeken naar vogels die over zee vliegen. Ruim dertig jaar geleden werd hiermee o.a. in Noordwijk gestart door Jelle van Dijk. Inmiddels zijn tienduizenden uurtotaalkaarten ingevuld door tellers langs de gehele kust.

Later werd door medewerkers van het NIOZ en Alterra de zee verkend vanaf een onderzoeksboot. Alle vogels en zeezoogdieren werden genoteerd tijdens zigzagtochten over de Noordzee. Veel recenter is het radaronderzoek naar de vogeltrek vanaf het REM-eiland voor de Noordwijkse kust. Dit is nog niet alles want ook strandtellingen kennen een lange traditie. Mede gevoed door de vele olielozingen in de jaren zeventig werden door Kees Camphuysen en zijn vrijwilligersgroep stookpietentellingen georganiseerd. De schokkende aantallen die daarna bekend werden hebben tot vele nieuwe regels geleid waardoor die aantallen fors zijn teruggelopen.

Veel later kwamen ook de gezonde vogels op het strand onder de aandacht. Er zijn inmiddels heel wat strandtellingen van meeuwen en steltlopers in het archief van SOVON-vogelonderzoek beland.

Met deze opsomming lijkt alles wel geteld wat er op strand en in zee rond Noordwijk rondvliegt en zwemt. Toch blijkt één aspect tot nog toe vergeten, namelijk een algemene telling van alle zeevogels die net achter de branding tot een tweetal kilometers in zee zwemmen. Vanaf het strand is dit moeilijk uit te voeren door de deining van de zee terwijl de onderzoekschepen van het NIOZ de ondiepe kustzone niet kunnen bereiken. Tijd dus voor de Noordwijkse vogelaars om een plannetje te bedenken hoe deze klus te gaan klaren. Hiermee was het idee voor de eerste zeetelling van het gehele Noordwijkse kustgebied geboren.

Het werkgebied van de Noordwijkse vogelwerkgroep strekt zich uit van de Uitwatering in Katwijk tot de provinciegrens met Noord-Holland. Dit betekent dat het kustwater over een lengte van 15 kilometer moet worden afgespeurd naar ronddobberende zeevogels. Dit is onmogelijk door één persoon uit te voeren. De vele uren die hiermee gemoeid zijn vormt het eerste probleem, terwijl de zeestroming ook nog eens tot mogelijke dubbeltellingen kan leiden. Van een heel andere orde is de weersgesteldheid. Bij aanlandige harde

wind zijn de telomstandigheden zo ongunstig dat de deining van de zee het zicht op de vogels ontnemt en de verrekijker niet kan worden stilgehouden.

Uitgangspunten voor het houden van de zeetelling werden aldus de volgende:

Er moet in een zo kort mogelijke tijd onder gunstige weersomstandigheden worden gewerkt. Het eerste werd opgelost door weer eens een ouderwetse verenigingsactiviteit met veel vogelaars te organiseren. Het weer hadden we natuurlijk niet in de hand. Daarom werd afgesproken het doorgaan van de telling pas op het laatste moment te beslissen en anders uit te stellen. Het vinden van enthousiastelingen bleek geen probleem. In korte tijd meldden zich elf vogelaars om mee te doen. Als telpunten fungeerden de hoge strandafgangen, omdat hier vanaf het beste het zeeoppervlak kan worden bekeken.

Afgesproken werd dat alle tellers om 10.00 uur precies bij hun eerste telpunt zouden zijn om vervolgens hun traject noordwaarts te vervolgen. Hiervoor werd gekozen omdat volgens Peter Spierenburg de zeestroming noord-zuid zou zijn tijdens de telling. Hierdoor werden dubbeltellingen zoveel mogelijk vermeden.

Er werd voor de datum 22 januari gekozen, een week na de maandelijkse watervogeltellingen waar ook diverse Noordwijkse vogelaars aan meedoen. Het weer bleef tot het laatste moment een onzekere factor. Op vrijdag 20 januari woei er nog een westenwind kracht 7 die op de zaterdag erna langzaam ging liggen. Het KNMI voorspelde echter voor de zondag een matige noordoostenwind waardoor besloten werd de telling toch door te laten gaan.

Zondagmorgen om 10.00 stonden alle tellers verdeeld over zes trajecten klaar op hun eerste strandafgang. De omstandigheden waren vrij gunstig. De beloofde noordoostenwind was inderdaad gekomen en het zeeoppervlak bleek opmerkelijk vlak. Het was geheel bewolkt en het zicht redelijk goed. Al gauw bleek dat één soort de telling zou gaan domineren, de Fuut. Zelf stond ik samen met Dick Passchier op de eerste strandafgang ten noorden van de Langevelderslag. Onze hoge positie vergemakkelijkte de telling. Direct kwamen de eerste groepen van honderden Futen in beeld. De verwachte stroming bleek nul te zijn waardoor de groepen op hun plaats bleven liggen. Op een kaartje werden de posities van de verschillende groepen aangetekend.

Bij de volgende strandafgang kon zo precies worden nagegaan bij welke groep de telling kon worden voortgezet. De meest rechtse groep vanaf de eerste strandafgang bleek de meest linkse groep bij de tweede strandafgang te zijn. We begonnen ons stilaan af te vragen of en hoeveel Futen de andere tellers zouden zien.

Vooraf was afgesproken niet langer dan een kwartier op een strandafgang te blijven tellen. Dit bleek krap genoeg en zal de volgende keer wat ruimer genomen moeten worden.

Er was afgesproken om tussen 11.00 en 11.30 met zijn allen te verzamelen bij het Zuiderbad aan de Astridboulevard om onder het genot van koffie en appelgebak de resultaten op te tellen. Lichtelijk

verkleumd druppelde iedereen binnen en kwamen de opschrijfboekjes tevoorschijn.

Al gauw bleek iedereen grote aantallen Futen geteld te hebben. Opvallend waren de grote aantallen die door Rien Sluijs en Willem Baalbergen voor de boulevards werden gezien. Uiteindelijk bleef de teller op het ongekende aantal van 12.617 Futen steken!! Dit betekent bijna 1000 exemplaren per kilometer. Alle andere aantallen vogels en zeezoogdieren vielen hierbij in het niet. De omstandigheden moeten hier ideaal zijn voor de Fuut waarbij dan in eerste instantie gedacht moet worden aan de beschikbaarheid van voedsel en de rust in de kustzone gedurende de winter.

De waarnemers in het Zuiderbad

Zeetelling Noordwijk 22-1-2006	Rood- keel- duiker	Fuut	Zwarte Zee- eend	Smient	Eider	Alk	Zee- koet	Gew. Zee hond	Grijze Zee hond	Bruin vis
Peter Spierenburg de Coepelduynen	0	2340	0	0	0	0	0	0	0	0
Rien Sluijs, Willem Baalbergen de boulevards	0	5500	0	35	0	0	0	0	1	1
Jelle van Dijk, Bram Veefkind Noordduinen tot Duindamseslag	0	950	0	0	0	0	0	0	1	0
Ab Steenvoorden, Debbie Beugelsdijk Duindamseslag t/m Golfterrein	0	1522	0	1	2	9	2	1	0	0
Hans en Eefje van Stijn Golfterrein t/m Langevelderslag	0	1075	9	0	0	0	0	0	0	0
Dick Passchier, Hein Verkade Langevelderslag tot prov.grens	1	1230	16	2	0	0	0	0	0	0
Totaal	1	12617	25	38	2	9	2	1	2	1

Maar wat betekent nu ruim 12.000 Futen voor de Noordwijkse kust? In ieder geval meer dan we van tevoren hadden gedacht. Maar is dit ook veel in groter verband. Hiervoor moeten we eerst achterhalen hoeveel Futen er op onze aarde rondzwemmen. Peter Spierenburg heeft wat getallen opgezocht. Volgens het Waterbird Population Estimates van Wetlands International (2002) wordt de NW-Europese futenpopulatie geschat op 370.000-580.000 vogels. Dit houdt in dat 3% van deze Futen voor de Noordwijkse kust zwom! De totale wereldpopulatie zit zo tussen de 1.000.000 en 1.300.000 vogels. Dit laatste betekent dat 1% van de gehele populatie hier voor de kust zat. Wanneer een dergelijk percentage geconcentreerd in een klein gebied voorkomt betekent dit niet alleen dat dit heel opmerkelijk is maar ook dat er in het beleid terdege rekening dient te worden gehouden met de betreffende soort. Dat een groter deel van Hollandse kust belangrijk is voor overwinterende Futen blijkt uit het feit dat Peter Spierenburg vlak voor de officiële telling nog het kustgebied tussen de Wassenaarseslag en de

Uitwatering van Katwijk heeft afgespeurd. Ook hier telde hij maar liefst 5.140 Futen.

Deze verrassende resultaten zorgden voor een opperbeste stemming in het Zuiderbad. Er werd driftig gespeculeerd over een vervolg op de zeetelling. Zo kwam natuurlijk een tweede zeetelling volgend jaar in beeld. Een ander idee was om eens tot een schatting van het aantal broedende Veldleeuweriken in de Bollenstreek te komen. Deze soort holt in aantal achteruit in Nederland maar lijkt zich in onze regio nog goed te handhaven. Nog een ander voorstel was om weer eens een simultaantelling zeetrek te organiseren. Hierbij wordt op diverse plekken tegelijkertijd een uur lang alle langstrekkende vogels over zee genoteerd. Achteraf worden deze tellingen vergeleken om te zien welke overeenkomsten en verschillen dit oplevert. Ideeën genoeg dus.

Het gezamenlijk optrekken werd door alle deelnemers gewaardeerd en dat is best wel opmerkelijk in het soms wat individualistisch ingestelde vogelaarswereldje.

foto Hein Verkade

Ingezonden brief:

Beste mede natuurliefhebbers,

Deze ingezonden brief dient om even mijn hart te luchten, over de onverschilligheid waarmee de overheid met onze natuur omspringt.

Zo'n 20 jaar geleden hadden wij ons gevestigd aan de Trappenberglaan te Rijnsburg in de polder Klei oost. Toen we daar net woonden zagen we vanuit huis de kerktoren te Voorhout. Alles was grasland met de daarbij behorende flora en fauna.

Ons huis stond aan de Maandagse Wetering en we genoten dagelijks van de vele soorten watervogels. Zo broedde ieder voorjaar bij ons een bergeend succesvol, en in de herfst hadden we het uitzicht over enorme zwermen trekvogels die zich daar verzamelden. In de winter als er ijs lag, was er in de bocht van de Maandagse Wetering een groot wak, waar het dan krioelde van de meest mooie soorten watervogels.

Helaas besloot de gemeente om de Kloosterschuurpolder te bestempelen als kassenbouwgebied en toen was het met de vogeltrek gebeurt. Wel hebben we nog jarenlang van onze watervogels kunnen genieten, totdat we bericht kregen dat we moesten plaatsmaken voor de industrie. Toen begon de echte afbraak van onze mooie polder. Een voor een vond ik de hazen die bij ons altijd in het land speelden,

doodgereden terug op de weg. Verdreven door de oprukkende bouw van nederlands "welvaart". Onze tuin werd volledig verwoest door de bulldozers, al zijn gevederde inwoners verdreven in januari, wat ze waarschijnlijk niet hebben overleefd. Door deze onteigening zijn we in de Elsgeesterpolder terecht gekomen en wonen hier nu alweer drie jaar naar volle tevredenheid. De Maandagse Wetering mis ik nog wel, maar hier geniet ik nog meer van de diverse soorten weidevogels. Er zitten hier ook veel patrijzen en hazen. Ook heb ik een hermelijn waargenomen in de tuin en zit er elke avond een torenvalk je te slapen onder het afdak van onze schuur. Een ijsvogeltje komt regelmatig een goudvisje pikken uit de vijver in de tuin. En 's nachts vliegt er regelmatig een uil langs de ramen van ons huis. Door al deze dieren voelden wij ons gauw thuis hier in de polder.

Maar helaas is dit van korte duur, want onze gemeente heeft besloten dat ook hier de welvaart niet te stuiten is en hebben we inmiddels bericht gekregen dat ook de Elsgeesterpolder voor een groot deel opgeofferd moet worden voor huizen en kassenbouw. Mijn hart breekt als ik denk aan de tijd dat ik weer machteloos toeschouwer zal zijn, als deze prachtige polder vernietigd wordt.

Caroline Blans Elsgeesterweg 22 Rijnsburg

Foto : Jan Hendriks

NATUURKALENDER

Heeft u iets leuks of interessants te melden dan kunt u dit opsturen naar Kees Erkelens, Stakman-Bossestraat 68, 2203 GL Noordwijk. U kunt het ook mailen naar: keeserkelens@hotmail.com Hieronder een bloemlezing van het afgelopen kwartaal:

Van: Sjaak Broekhof
Verzonden: vrijdag 30 december 2005 16:17:50
Onderwerp: Waarnemingen

Hier volgen nog enkele waarnemingen van de laatste tijd.

Tijdens een wandeling in de AWD op 22 december in de Haasvelder duinen twee maal een houtsnip. Prachtige vogels die ik helaas altijd pas zie wanneer ze opvliegen. Maar dat zal wel voor (bijna) iedereen zo zijn. In het gedempte van Limburg Stirumkanaal zaten vijf watersnippen bij een paar ondiepe plasjes.

28 december zochten minimaal twintig sijsjes een slaapplek bij mij in de tuin in een nogal uit de kluiten gewassen bamboestruik van ongeveer vijf meter hoog. De volgende avond, tegen de schemering, de boel weer in de gaten gehouden maar helaas niets te zien.

M.vr.gr.

Sjaak Broekhof.

Van: Jelle van Dijk
Verzonden: vrijdag 30 december 2005 16:37:42
Onderwerp: dolfijn

Vanmorgen is bij paal 80 (iets ten noorden van de Koele Costa) een jonge Witsnuitdolfijn gevonden. Aanvankelijk werd een Bruinvis gemeld, maar dit bleek onjuist. Zie verder op www.zeezoogdieren.org De heer Kooimans van de EHBZ heeft de melding bevestigd.

Jelle van Dijk

Van: Jelle van Dijk
Verzonden: zondag 1 januari 2006 11:41:05
Onderwerp: pestvogels

Hallo allemaal,

Het nieuwe jaar - uiteraard een ieder de beste wensen voor 2006 - begon vanmorgen meteen al goed met een melding van Marco van Rooijen (zie foto bij Rondje Groen) dat er 30 Pestvogels in het middengebiet zitten. Dit is het woonwijkje tussen het Jan Verwey Natuurcentrum en het Bollenbad. Om 11.00u kon ik er helaas nog maar één vinden. Wellicht zitten ze nog in de buurt.

Groeten, Jelle

Aan: Piet Broekhof
Verzonden: zondag 1 januari 2006 12:55:59
Onderwerp: Gasten in mijn tuintje

Dag allemaal,

Zoals ik in mijn vorige bijdrage al meldde, heb ik met een ingekapseld been zes weken huisarrest. Gelukkig valt er in mijn tuintje af en toe genoeg te beleven om de tijd wat sneller voorbij te laten gaan.

En omdat ik toch niets beters te doen heb zet ik de bezoekers ook maar op de foto.

In zijn bijdrage aan de Nationale Tuinvogeltelling zei Jelle dat hij de huismus al enige tijd niet meer in zijn tuintje waar nam. Wie had ooit kunnen denken dat je nog eens enthousiast zou kunnen raken van een bezoek van huismussen aan je tuin. Het kan verkeren. . .

De pimpelmees nam een bad bij mijn in werking zijnde waterzuiltje. Maar geen zorgen; als het vriest gaat hij uit, zodat de vogels niet meer kunnen baden. Nu maken ze er dankbaar gebruik van als bad- en drinkplaats.

Groeten en tot ziens. Piet Broekhof

Van: Hein Verkade
Verzonden: zondag 1 januari 2006 16:28:19
Onderwerp: RE: pestvogels

Hallo allemaal,

Allereerst allemaal een gelukkig nieuwjaar en veel vogelplezier toegewenst in 2006.
Ben net even naar het Middengebied geweest waar minstens 37 Pestvogels zaten in de bomen tegenover 't Vuurschip. Zij foerageerden regelmatig op de Gelderse Rozen achter Zeewinde 1 en 3. Twee dagen geleden had ik in onze tuin nog een Grote Barmstijl en in een struikje aan de Zeestraat bij de Passage zat een Ringmus. Je hoeft het dorp niet uit om vogels te kijken!

groetjes Hein

Van: ab steenvoorden
Verzonden: maandag 2 januari 2006 9:46:57
Onderwerp: RE: pestvogels

Hallo allemaal,
Vanochtend bij het eerste licht (08.30 uur) een groep van 49 Pestvogels in de hoge bomen in het Middengebied tegenover het Vuurschip. De groep is later opgesplitst in verschillende kleinere groepjes, maar om 09.00 uur nog zeker 26 exemplaren aanwezig.

Groetjes, Ab

Van: Joost Bouwmeester
Verzonden: zondag 15 januari 2006 20:01:30
Onderwerp: Re: watervogels

In het prachtig bevroren duinlandschap van de Blink even ten noorden van de golfbanen vlogen afgelopen zaterdag 7 kruisbekken richting de dennenbossen. Een vrouwtje blauwe kiekendief was er regelmatig te zien. Behalve damhert en veel reeën was ik erg blij met nogal wat sporen in de vele stuifgaten van de bunzing. Op de golfbanen hoorde ik regelmatig een havik.

gr Joost

Van: Rob Jansson
Verzonden: donderdag 19 januari 2006 21:11:35
Onderwerp: strand Langevelderslag

Aloha,
Vandaag in het miezerige weer een flinke strandwandeling gemaakt vanaf Langevelderslag de noord in. Een aantal opvallende zaken ondanks slecht zicht, een groep van 35 Middelste Zaagbekken naar zuid, Kanoet 8 ex voor de rest het gewone spul in flinke aantallen. Nog even geprobeerd die Drieteenstrandloper (die in zomerkleed en er al geruime tijd zit) op de foto te krijgen ondanks het slechte weer.
Er zou ook volgens de garnalenvisser al een paar dagen een Zeehond op strand zitten, ik heb hem in ieder geval vandaag niet gezien..

See ya, Rob

Veldwaarnemingen oktober, november en december 2005

soort	aan-tal	datum	plaats	kleed	bijzonderheden	waar-nemer	mede waar-nemer
Kleine Zwaan	6	16/10/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		overvliegend zuid	AS	DB
Kleine Zwaan	3	16/10/05	over zee			JD	
Kleine Zwaan	12	28/10/05	in zee		kort tp	JD	
Kleine Zwaan	10	28/10/05	over Noordwijk zee, Z			JJ	
Wilde Zwaan	4	20/11/05	AWD Oosterkanaal	adult	tp	AS	
Wilde Zwaan	6	27/11/05	AWD Oosterkanaal		overvliegend zuid	AS	
Wilde Zwaan	15	10/12/05	over Sollasi naar Noord		laag overvliegend tijdens optrekkende mist	RJ	
Wilde Zwaan	18	12/12/05	Boekerslootlaan Noordwijk		overvliegend noord	AS	
Wilde Zwaan	1	19/12/05	Elsgeesterpolder			JD	
Wilde Zwaan	2	21/12/05	Polder Hoogeweg	adult	tp	AS	
Wilde Zwaan	6	25/12/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal	adult	overvliegend zuid	AS	
Sneeuwgans	2	11/10/05	Weilanden Oud-Leeuwenhorst	exoot	witte fase, tp	AS	
Sneeuwgans	2	13/10/05	polder Hoogeweg		dichtbij in weiland	AB	
Sneeuwgans	2	15/10/05	Polder Hoogeweg	exoot	witte fase, tp	AS	JD
Sneeuwgans	2	16/10/05	Weilanden Oud-Leeuwenhorst	exoot	witte fase, tp	AS	
Sneeuwgans	2	05/11/05	Polder Hoogeweg			JD	
Toendrarietgans	8	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Kleine Rietgans	12	28/10/05	over zee			JD	
Kleine Rietgans	500	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Kleine Rietgans	24	31/10/05	over zee		in 2.5 uur	JD	DP JJ
Kleine Rietgans	4	22/11/05	over zee			JD	
Kleine Rietgans	80	09/12/05	over Duinpark			JD	
Kleine Rietgans	130	09/12/05	over zee			JD	
Grauwe Gans	50	29/12/05	Oosterduinse Meer		invallend tegen het vallen van de avond	RJ	
Kolgans	6	11/12/05	Polder Hoogeweg	familie	tp	AS	
Grote Canadese Gans	81	15/10/05	Polder Hoogeweg			JD	
Kleine Canadese Gans	4	15/10/05	Polder Hoogeweg			JD	
Canadese Gans	175	03/10/05	Polder Hoogeweg			PS	
Canadese Gans	69	11/10/05	Weilanden Oud-Leeuwenhorst	exoot	tp	AS	
Brandgans	255	30/10/05	over zee		in 4 uur	JD	
Brandgans	234	31/10/05	over zee		in 2.5 uur	JD	DP JJ
Brandgans	160	30/12/05	Boekerslootlaan Noordwijk		overvliegend west	AS	
Rotgans	172	17/10/05	over zee		in 1 uur	JJ	JD KV DK
Rotgans	215	10/11/05	over zee		november-uurrecord	JD	
Rotgans	1	14/11/05	Oosterduinse Meer	juvenile		JD	
Topper	4	26/12/05	over zee		noord	AS	
Zwarte Zee-eend	90	29/10/05	over zee Z			JJ	
Grote Zee-eend	16	18/11/05	over zee		november-uurrecord	PS	JD
Grote Zee-eend	13	19/11/05	over zee		in 3 uur	JD	JJ KV
Grote Zee-eend	12	20/11/05	over zee		in 2.5 uur	PS	JD
Grote Zee-eend	3	18/12/05	over zee		zuid	AS	
IJseend	1	19/10/05	over zee			JD	

IJseend	2	20/10/05	over zee			JD	
IJseend	1	26/11/05	over zee	adult man	noord	AS	
Nonnetje	2	30/12/05	Oosterduinse Meer		tp	AS	
Brilduiker	8	16/10/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal	vrouw	tp	AS	DB
Brilduiker	12	20/11/05	AWD Oosterkanaal		tp	AS	
Brilduiker	7	27/11/05	AWD Oosterkanaal		tp	AS	
Brilduiker	10	25/12/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		tp	AS	
Brilduiker	1	30/12/05	Oosterduinse Meer		tp	AS	
Brilduiker	11	17/10/05	over zee Z			JJ	JD KV DK
Grote Zaagbek	1	17/10/05	over zee			JD	
Grote Zaagbek	16	20/11/05	AWD Oosterkanaal		tp	AS	
Grote Zaagbek	14	27/11/05	AWD Oosterkanaal		tp	AS	
Grote Zaagbek	1	24/12/05	vijver Nieuw-Leeuwenhorst			HV	
Grote Zaagbek	6	25/12/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		tp	AS	
Middelste Zaagbek	5	18/12/05	over zee		zuid	AS	
Middelste Zaagbek	4	26/12/05	over zee		zuid	AS	
Middelste Zaagbek	6	17/10/05	over zee Z			JJ	JD KV DK
Krakeend	355	12/11/05	vijver Nieuw-Leeuwenhorst			HV	
Smient	120	19/11/05	vijver Nieuw-Leeuwenhorst			HV	
Smient	410	10/12/05	in zee Coepelduynen			PS	
Slobeend	23	07/10/05	vijver Nieuw-Leeuwenhorst			HV	
Slobeend	82	16/10/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		overvliegend zuid	AS	DB
Slobeend	7	10/12/05	in zee Coepelduynen			PS	
Pijlstaart	7	02/10/05	over zee Z		8.45-9.45	HV	
Pijlstaart	2	10/10/05	vijver Nieuw-Leeuwenhorst			HV	
Pijlstaart	4	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Pijlstaart	1	30/12/05	Oosterduinse Meer	man	tp	AS	
Wintertaling	134	03/12/05	vijver Nieuw-Leeuwenhorst			HV	
Wintertaling	173	24/12/05	vijver Nieuw-Leeuwenhorst			HV	
Wintertaling	20	31/12/05	Willem v.d. Bergh			PS	
duiker spec.	1056	20/12/05	over zee		in 2 uur	JD	
duiker spec.	1549	24/12/05	over zee		in 2 uur	JD	
duiker spec.	1516	25/12/05	over zee		in 1.5 uur	JD	
Parelduiker	1	20/10/05	over zee			JD	
Parelduiker	1	31/10/05	over zee			JD	DP JJ
Parelduiker	1	18/11/05	over zee			JD	
Parelduiker	1	26/11/05	in zee thv de Uitwatering		tp	AS	
Parelduiker	1	26/11/05	over zee		noord	AS	
Parelduiker	1	05/12/05	over zee			JD	
Parelduiker	1	31/10/05	over zee Z			JJ	JD DP DK
IJsduiker	1	22/11/05	in zee voor telpost	adult		JD	DP KV
Dodaars	17	16/10/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		tp	AS	DB
Fuut	1155	20/12/05	over zee		in 2 uur	JD	
Roodhalsfuut	3	24/10/05	over zee			JJ	
Roodhalsfuut	1	02/11/05	over zee			JD	
Roodhalsfuut	1	05/12/05	over zee			JD	
Roodhalsfuut	2	31/10/05	over zee		zuid	JJ	JD DP DK
Kuifduiker	1	26/11/05	over zee		zuid	AS	
Geoorde Fuut	2	09/10/05	in zee			PS	JD

Noordse Stormvogel	1	30/11/05	over zee			JD	
Grauwe Pijlstormvogel	1	01/10/05	over zee Noordwijk			PS	
Grauwe Pijlstormvogel	1	03/12/05	over zee			PS	JD
Grauwe Pijlstormvogel	1	18/12/05	over zee			JD	
Noordse Pijlstormvogel	1	01/10/05	over zee Noordwijk			PS	
Jan-van-Gent	74	16/10/05	over zee		in 3 uren	JD	
Aalscholver	27	10/10/05	Binnenwatering Katwijk			HV	
Aalscholver	243	31/10/05	over zee Z			JJ	JD DP DK
Aalscholver	254	12/12/05	over zee			JD	
Aalscholver	845	23/12/05	over zee		in 1 uur	JD	PS
Aalscholver	1017	24/12/05	over zee		december-uurrecord	JD	PS
Roerdomp	1	16/10/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		opvliegend	AS	DB
Roerdomp	1	29/12/05	Oosterduinse Meer		westoever	RJ	
Lepelaar	50	02/10/05	Driehoek		Z	WH	
Lepelaar	80	02/10/05	Puinhoop		Z	PS	
Lepelaar	2	02/10/05	Zwetterpolder Noordwijkerhout	adult	tp	AS	
Bruine Kiekendief	1	15/10/05	Puinhoop Coepelduynen	vrouw	overvliegend zuid	AS	
Bruine Kiekendief	1	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Blauwe Kiekendief	1	28/10/05	over zee			JD	
Blauwe Kiekendief	3	30/10/05	over zee			JD	HV PS
Blauwe Kiekendief	2	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Blauwe Kiekendief	1	09/11/05	over zee			JD	
Blauwe Kiekendief	1	23/11/05	over zee			JD	DP JJ
Havik	1	03/10/05	Polder Hoogeweg		jagend	PS	
Havik	1	09/10/05	Willem v.d. Bergh		jagend	PS	
Havik	1	11/10/05	Duinpark			RJ	
Havik	2	16/10/05	AWD Achterhaasveld			AS	DB
Havik	1	26/12/05	Leidse Vaart Noordwijkerhout		overvliegend	PS	
Sperwer	4	30/10/05	over Driehoek Noordduinen			JJ	
Buizerd	4	30/10/05	over Driehoek Noordduinen			JJ	
Buizerd	1	02/12/05	over zee			JD	
Visarend	1	06/10/05	Coepelduynen Noordwijk	adult	zat op duintop	AB	
Smelleken	1	10/10/05	AWD Westhoek			RJ	
Smelleken	1	13/10/05	polder Hoogeweg		jagend	AB	
Smelleken	2	16/10/05	over zee			JD	
Smelleken	1	27/10/05	over Noordduinen			JD	
Smelleken	1	28/10/05	over zee			JD	
Smelleken	1	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend noord	AS	
Smelleken	1	16/10/05	Polder Hogeweg			JJ	
Smelleken	1	17/10/05	over zee Z			JJ	JD KV DK
Smelleken	1	30/10/05	over Driehoek Noordduinen			JJ	
Smelleken	1	08/11/05	over Noordduinen			JD	
Slechtvalk	1	15/10/05	Polder Hoogeweg	adult		JD	
Slechtvalk	2	17/10/05	over zee			JD	
Slechtvalk	1	30/10/05	Polder Hoogeweg		tp	AS	

Slechtvalk	1	16/10/05	Polder Hoogeweg			JJ	
Waterral	5	09/10/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		roepend	AS	
Waterral	4	16/10/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		roepend	AS	DB
Waterral	6	27/11/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		roepend	AS	
Waterral	2	25/12/05	AWD Van Limburg Stirum kanaal		roepend	AS	
Waterral	2	29/12/05	Oosterduinse Meer		westoever	RJ	
Waterral	1	30/12/05	Oosterduinse Meer		roepend	AS	
Bokje	1	16/10/05	over zee			JD	
Bokje	1	17/10/05	over zee			JD	
Bokje	2	29/12/05	Duinweg		opvliegend uit kwelsloot	RJ	
Bontbekplevier	10	03/10/05	strand paal 81-71			HV	
Goudplevier	680	19/12/05	Elsgeesterpolder			JD	
Goudplevier	19	30/12/05	over zee		in 1 uur	JD	
Zilverplevier	1	03/10/05	strand paal 81-71			HV	
Kievit	570	30/12/05	over zee		in 1 uur	JD	
Kanoet	3	30/12/05	over zee		in 1 uur	JD	
Drieteenstrandloper	1285	14/12/05	strand paal 81-71			HV	
Drieteenstrandloper	1	17/12/05	op strand thv de vuurtoren	zomer kleed	tp	AS	
Bonte Strandloper	128	10/11/05	over zee		november-uurrecord	JD	
Bonte Strandloper	6	14/12/05	strand paal 81-71			HV	
Watersnip	29	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Watersnip	22	30/12/05	Oosterduinse Meer		tp	AS	
Watersnip	19	30/12/05	Oud-Leeuwenhorst		op weiland tp	AS	
Watersnip	20	30/12/05	over zee		in 1 uur	JD	
Houtsnip	1	29/10/05	Rijnsoever		overvliegend	PS	
Houtsnip	2	17/11/05	Sollasi / Oosterduinsemeer		bosje tussen Sollasie en het meer	RJ	
Witgat	2	11/10/05	Polder Hoogeweg			JD	
Witgat	1	31/12/05	Vinkenveld			PS	
Witgat	1	16/10/05	AWD Pindabergje		overvliegend zuid	AS	DB
Witgat	1	30/11/05	Oud-Leeuwenhorst		op weiland tp	AS	
Witgat	1	05/12/05	Oud-Leeuwenhorst		op weiland tp	AS	
Steenloper	157	14/12/05	strand paal 81-71			HV	
Steenloper	26	18/12/05	Binnenwatering Katwijk			HV	
Middelste Jager		19-10/31-12-2005	over zee	onvolwassen	Van eind sept tot 1-nov op 10 dagen (meest adult) hierna tot 1-1-06 op 34 dagen vrijwel uitsluitend eerstejaars vogelswaargenomen, met als hoogste aantal 15 exx op 25-11	JD	
Kleine Jager	1	27/11/05	over zee			JD	PS
Kleine Jager	1	30/11/05	over zee			JD	
Kleine Jager	1	06/12/05	over zee			JD	
Grote Jager	1	26/10/05	over zee			JD	DP KV
Zwartkopmeeuw	1	03/10/05	strand paal 81-71			HV	
Zwartkopmeeuw	1	16/10/05	over zee	adult		JD	
Zwartkopmeeuw	1	21/12/05	op strand bij telpost	adult		JD	
Dwergmeeuw	101	30/10/05	over zee		in 4 uur	JD	
Vorkstaartmeeuw	1	06/11/05	over zee	juveniel		BL	
Vorkstaartmeeuw	1	08/11/05	over zee	juveniel		JD	KV
Vorkstaartmeeuw	1	11/11/05	over zee	juveniel		EH	
Kokmeeuw	1962	16/10/05	over zee		in 3 uren	JD	

Kokmeeuw	1450	27/11/05	Binnenwatering Katwijk			PS	
Zilvermeeuw	5580	14/11/05	strand paal 81-71			HV	
Zilvermeeuw	7400	14/12/05	strand paal 81-71			HV	
Kleine mantelmeeuw	450	05/11/05	Binnenwatering Katwijk			PS	
Kleine Mantelmeeuw	3	11/12/05	Binnenwatering Katwijk	adult	tp	AS	
Geelpootmeeuw	3	03/10/05	strand paal 81-71			HV	
Geelpootmeeuw	2	10/10/05	Binnenwatering Katwijk			HV	
Geelpootmeeuw	2	29/10/05	Binnenwatering Katwijk	ad		PS	
Geelpootmeeuw	2	11/12/05	Binnenwatering Katwijk	ad, 2kj		PS	
Pontische Meeuw	1	14/11/05	strand paal 81-71			HV	
Pontische Meeuw	1	20/11/05	Binnenwatering Katwijk	4kj		PS	
Pontische Meeuw	1	11/12/05	Binnenwatering Katwijk	adult	tp	AS	PS
Drieteenmeeuw	44	05/11/05	in zee nabij het REM-eiland		tp	AS	
Drieteenmeeuw	219	18/11/05	over zee		in 2 uur	JD	
Drieteenmeeuw	482	26/11/05	over zee		zuid	AS	
Drieteenmeeuw	276	04/12/05	over zee			JD	
Drieteenmeeuw	200	18/12/05	over zee		noord	AS	
Grote Burgemeester	1	02/10/05	Binnenwatering Katwijk	2e zome rkleed		AS	
Grote Burgemeester	1	08/10/05	strand Uitwatering Katwijk	2e zomer kleed	tp	AS	
Grote Burgemeester	1	24/10/05	over zee			JD	
Grote Burgemeester	1	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen	2e jrs	op weiland tp	AS	
Grote Burgemeester	1	19/11/05	Uitwatering			PS	
Grote Burgemeester	1	11/12/05	strand Uitwatering Katwijk	2e jrs	tp	AS	PS
Grote Mantelmeeuw	182	14/11/05	strand paal 81-71			HV	
Drieteenmeeuw	116	26/12/05	over zee		noord	AS	
Grote Stern	1	31/10/05	strand paal 81-71			HV	
Grote Stern	1	29/10/05	over zee Z			JJ	
alk/zeekoet	193	15/10/05	over zee		oktober-uurrecord	JD	
alk/zeekoet	118	30/10/05	over zee Z			HV	JD, PS
alk/zeekoet	168	24/11/05	over zee		november-uurrecord	JD	
alk/zeekoet	970	21/12/05	over zee		december-uurrecord	JD	
alk/zeekoet	1016	23/12/05	over zee		in 2 uur	JD	
Zeekoet	24	30/10/05	over zee		noord	AS	
Zeekoet	12	17/12/05	in zee nabij het REM-eiland		tp	AS	
Alk	8	31/10/05	in zee			JD	DP JJ
Alk	2	17/12/05	in zee nabij het REM-eiland		tp	AS	
Zwarte Zeekoet	1	14/11/05	over zee bij Katwijk		naar noord vliegend	BD	
Kleine Alk	11	24/10/05	over zee		in 3 uur	JD	
Kleine Alk	1	30/10/05	over zee			HV	AS JD
Kleine Alk	2	14/11/05	over zee			JD	
Papegaaiduiker	1	10/11/05	over zee			JD	
Ransuil	1	29/10/05	Coepelduynen Noordwijk		aardappelveldje tp	AS	
Velduil	1	14/10/05	Noordduinen		belaagd door kraaien	AB	
Velduil	1	24/10/05	Hogeveense Polder			JB	
IJsvogel	1	30/10/05	Polder Hoogeweg		Maandagse Watering tp	AS	
Draaihals	1	14/10/05	AWD Vinkenveld			RJ	
Groene Specht	1	10/10/05	AWD Trappenberg			RJ	

Groene Specht	1	17/11/05	Parkeerterrein Zilveren Kruis			JR	
Kleine Bonte Specht	1	25/12/05	bos Duindamse Slag			TL	
Boomleeuwerik	12	09/10/05	AWD Haasvelder Duinen		tp	AS	
Boomleeuwerik	7	16/10/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	DB
Boomleeuwerik	9	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Boomleeuwerik	8	30/12/05	Oosterduinse Meer		overvliegend zuid	AS	
Veldleeuwerik	1580	28/10/05	over zee		in 2 uur	JD	
Veldleeuwerik	430	30/12/05	Tespellaan Noordwijkerhout		tp	AS	
Boerenzwaluw	1	15/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Grote Pieper	1	02/10/05	Puinhoop	Z		PS	
Grote Pieper	2	02/10/05	Wantveld Katwijk			PS	
Grote Pieper	1	08/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp	AS	
Grote Pieper	1	08/10/05	Puinhoop	N		PS	
Grote Pieper	1	08/10/05	Wantveld Katwijk		overvliegend, mogelijk tp	PS	
Grote Pieper	1	09/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp nabij Heineken	PS	
Grote Pieper	2	15/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp	AS	
Grote Pieper	1	23/10/05	Coepelduynen Noordwijk		achter ESTEC	PS	
Grote Pieper	1	28/10/05	De Krom Vuilnisbelt		tp	AS	
Oeverpieper	1	02/10/05	Binnenwatering Katwijk		overvliegend	PS	
Oeverpieper	3	08/10/05	Puinhoop		Z	PS	
Oeverpieper	1	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Grote Gele Kwikstaart	5	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		op vele plaatsen waargenomen, met als hoogste aantal 5 exx overvliegend over de Coepelduynen	Vele waarne mers	
Pestvogel	4	28/12/05	Vinkenveld Noordwijk 't Laantje		tp	AS	
Pestvogel	10	02/12/05	Dr. Hadriaan van Neslaan Noordwijk		in tuin tp	AS	
Pestvogel	10	24/12/05	Duinpark			JD	
Pestvogel	1	26/12/05	Puik en Duin Duinweg Noordwijk	onvol was-sen	dood gevonden	AS	
Pestvogel	3	28/12/05	Randweg		overvliegend	RJ	
Tapuit	2	09/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp	AS	
Tapuit	1	29/10/05	Coepelduynen Noordwijk		zeereep tp	AS	
Tapuit	1	30/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp	AS	
Beflijster	1	15/10/05	Coepelduynen Noordwijk	man	tp	AS	
Beflijster	1	15/10/05	Puinhoop Coepelduynen	vrouw	overvliegend zuid	AS	
Beflijster	2	29/10/05	Coepelduynen Noordwijk	paar	tp	AS	
Grote Lijster	11	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Bladkoning	1	09/10/05	AWD Schrama		tp	AS	
Tijftjaf	1	29/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp	AS	
Tijftjaf	3	30/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp	AS	
Tijftjaf	2	30/10/05	v.d. Berghstichting Noordwijk		tp	AS	
Tijftjaf	1	24/12/05	Duinpark			JD	
Vuurgoudhaan	4	08/10/05	v.d. Berghstichting Noordwijk		tp	AS	
Vuurgoudhaan	6	09/10/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	
Vuurgoudhaan	2	27/11/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	
Baardmannetje	12	09/10/05	AWD Van Limburg Stürum kanaal		overvliegend zuid	AS	
Baardmannetje	1	15/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Baardmannetje	1	16/10/05	AWD Pindabergje		overvliegend zuid	AS	DB
Baardmannetje	2	25/12/05	AWD Van Limburg Stürum kanaal		overvliegend zuid	AS	
Glanskop	2	12/12/05	Sollasi op voedertafel		gedurende dec en jan aanwezig	RJ	
Zwarte Mees	6	08/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp	AS	
Zwarte Mees	45	09/10/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	

Zwarte Mees	30	16/10/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	DB
Zwarte Mees	5	29/10/05	Coepelduynen Noordwijk		tp	AS	
Zwarte Mees	44	20/11/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	
Zwarte Mees	28	27/11/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	
Zwarte Mees	1	12/12/05	Sollasi op voertafel		gedurende dec en jan aanwezig	RJ	
Boomklever	1	20/10/05	vijver Nieuw-Leeuwenhorst			RJ	
Taigaboomkruiper	1	16/10/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	
Taigaboomkruiper	1	20/11/05	AWD Achterhaasveld		tp	AS	
Roek	9	28/10/05	over zee		in 2 uur	JD	
Roek	8	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Roek	12	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Zwarte Kraai	16	03/10/05	Op dak St. Jeroenskerk			HV	
Zwarte Kraai	49	05/12/05	strand paal 81-71			HV	
Ringmus	5	03/10/05	Polder Elsgest			PS	
Ringmus	25	29/10/05	Rijnsoever	trek		PS	
Ringmus	41	11/12/05	Vinkenveld Noordwijk 't Laantje		één groep tp	AS	
Ringmus	1	29/12/05	Tramsteeg Noordwijk-B			HV	
Keep	280	24/12/05	s-Gravendamseweg Noordwijkerhout		op bollenland tp	AS	
Europese Kanarie	1	11/10/05	over Noordduinen			JG	
Europese Kanarie	1	29/10/05	over Hoogwaak			JD	
Sijs	2	12/12/05	Sollasi op voertafel			RJ	
Barmsijs	1	08/10/05	Coepelduynen Noordwijk		overvliegend zuid	AS	
Barmsijs	1	09/10/05	AWD Haasvelder Duinen		overvliegend zuid	AS	
Barmsijs	1	14/10/05	De Krom Vuilnisbelt		tp	AS	
Barmsijs	4	15/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Barmsijs	8	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Barmsijs	3	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Grote Barmsijs		19-11 31-12- 2005	Astridboulevard		Van 19-11 tot 31-12 werden op diverse plaatsen Grote Barmsijsen gezien met als hoogste aantal 60 exx op de Tespellaan	JD	HV AS JJ
Kruisbek	30	14/10/05	AWD Vinkenveld			RJ	
Kruisbek	33	15/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Kruisbek	20	21/10/05	AWD Klein Sprenkelveld			RJ	
Kruisbek	8	27/10/05	over Noordduinen			JD	
Kruisbek	32	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Goudvink	4	09/10/05	AWD Haasvelder Duinen		tp	AS	
Goudvink	6	16/10/05	AWD Marelvlak	adult	tp	AS	DB
Goudvink	1	13/11/05	Coepelduynen Noordwijk		overvliegend Z; trompet roep	PS	
Goudvink	22	27/11/05	AWD Haasvelder Duinen		tp	AS	
Goudvink	1	12/12/05	zweefvliegveld			JJ	JD
Goudvink	5	25/12/05	AWD Haasvelder Duinen		tp	AS	
Goudvink	2	29/12/05	Oosterduinse Meer		westoever	RJ	
Appelvink	1	09/10/05	AWD Haasvelder Duinen		overvliegend zuid	AS	
Appelvink	2	11/10/05	over Noordduinen			JG	
Appelvink	1	15/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Appelvink	3	27/10/05	over Noordduinen			JD	
Appelvink	2	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Appelvink	3	14/11/05	AW-duinen		opvliegend	AB	
IJsgors	1	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Sneuwgors	1	27/11/05	Coepelduynen Noordwijk			PS	
Geelgors	2	14/10/05	Polder Hoogeweg			JD	
Geelgors	1	28/10/05	De Krom Vuilnisbelt	man	tp	AS	
Geelgors	1	29/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	
Geelgors	2	30/10/05	Puinhoop Coepelduynen		overvliegend zuid	AS	

Waargenomen exoten							
Indische Gans	5	15/10/05	Polder Hoogeweg			JD	
Indische Gans	5	16/10/05	Weilanden Oud-Leeuwenhorst	exoot	tp	AS	
Nijlgans	150	29/12/05	Oosterduinse Meer		invallend tegen het vallen van de avond	RJ	
Nijlgans	365	30/12/05	Tespellaan Noordwijkerhout		één groep tp	AS	
Rose Stekelstaart	1	29/12/05	Oosterduinse Meer		westoever	RJ	
Halsbandparkiet	6	08/10/05	Coepelduynen Noordwijk	exoot	overvliegend noord	AS	
Halsbandparkiet	5	10/10/05	Boekerslootlaan Noordwijk	exoot	overvliegend noord	AS	
Halsbandparkiet	15	11/10/05	Duinpark			RJ	
Halsbandparkiet	92	14/10/05	De Krom Vuilnisbelt		overvliegend zuid	AS	
Halsbandparkiet	ca. 30	14/10/05	v.d.Mortelstraat			HV	
Halsbandparkiet	43	28/10/05	De Krom Vuilnisbelt	exoot	overvliegend zuid	AS	
Halsbandparkiet	18	02/12/05	Boekerslootlaan Noordwijk	exoot	tp	AS	
Zoogdierwaarnemingen							
Bruinvis	1	07/11/05	in zee Z			HV	JD
Bruinvis	2	19/11/05	voor Astridboulevard			JD	JJ KV
Bruinvis	2	21/11/05	in zee Z			HV	JD
Bruinvis	1	24/11/05	voor telpost			JD	
Bruinvis	1	18/12/05	dood op strand paal 72			RJ	
Witsnuitdolfijn	1	23/12/05	in zee voor telpost			PS	JD
Witsnuitdolfijn	1	30/12/05	Noordwijk		aangespoeld	NP	

Waarnemers

AB	Aad Bijl
BB	Bas vd Burg
DB	Debbie Beugelsdijk
JD	Jelle van Dijk
EH	Eric van Hall
WH	Wil Heemskerk
JJ	Jan Jacobs
RJ	Rob Jansson
DK	Dineke Kistenmaker
BL	Bertus de Lange
TL	Teus Luijendijk
DP	Dick Passchier
NP	Nico Plaatzer
JR	Job de Ridder
AS	Ab Steenvoorden
PS	Peter Spierenburg
HV	Hein Verkade
KV	Koene Vegter

Aankomstdata zomergasten in Noordwijk en Omstreken

Ingevulde formulieren inleveren voor 1juli 2006, alleen waarnemingen, die in het gebied zijn gedaan dat door de vogelwerkgroep van onze vereniging wordt onderzocht, worden in het overzicht opgenomen. Ingevulde formulieren kunnen worden ingeleverd bij Rien Sluys, Brekant 38, 2203 NG Noordwijk

Soort	Aantal	Plaats	Datum
Zomertaling			
Boomvalk			
Grutto			
Visdief			
Tortelduif			
Koekoek			
Gierzwaluw			
Huiszwaluw			
Boerenzwaluw			
Gele kwikstaart			
Boompieper			
Tapuit			
Roodborsttapuit			
Paapje			
Gekraagde Roodstaart			
Zwarte Roodstaart			
Nachtegaal			
Sprinkhaanzanger			
Bosrietzanger			
Kleine Karekiet			
Spotvogel			
Zwartkop			
Tuinfluit			
Grasmus			
Braamsluiper			
Fitis			
Tjiftjaf			
Wielewaal			

Naam waarnemer:

Adres:

Telefoonnummer:

Lijst van werkgroepen en commissies

Beheercommissie Natuurcentrum

Jan Jacobs
Prins Bernhardstraat 7
2202 LD Noordwijk
Telefoon: 071-3610396
E-mail: jan-jacobs@zonnet.nl

Coördinatie bezoek Natuurcentrum

Ineke van Dijk
Duinkant 20
2203-NK Noordwijk
Telefoon: 071-3616954

Excursies

Rien Sluys
Bremkant 38
2203-NG Noordwijk
Telefoon: 071-3610945

Jeugdnatuurclub

Nel Nooyen
Joh. Molegraafstraat 14
2201-LK Noordwijk
Telefoon: 071-3611347

Kantine voorziening Natuurcentrum

Ibolyka Meyer
Hoorneslaan 612
2221-GL Katwijk
Telefoon: 071-4026271

Ledenadministratie

Koene Vegter
Golfweg 39
2202-JH Noordwijk
Telefoon: 071-3615044
E-mail: koenevegter@tiscali.nl

Mossenwerkgroep Hollands Duin

(samen met KNNV-afd. Leiden)
Joop Kortselius
Morsebellaan 88
2343 BN Oegstgeest
Telefoon: 071-5172966

Paddenbescherming

Jan Jacobs
Prins Bernardstraat 7
2202-LD Noordwijk
Telefoon: 071-3610396

Paddestoelenwerkgroep

Kees Verweij
Vinkenlaan 23
2201-BR Noordwijk
Telefoon: 071-3612219

Plantenwerkgroep

Ees Aartse
Residence Oranje; Gr. Hoogwaak 211
2202-TZ Noordwijk
Telefoon: 071-3688911

Redactie De Strandloper

Kees Erkelens
Stakman Bossestraat 68
2203-GL Noordwijk
Telefoon: 071-3614143
E-mail: keeserkelens@hotmail.com

Veldwaarnemingen

Rien Sluys
Bremkant 38
2203-NG Noordwijk
Telefoon: 071-3610945

Vlinderwerkgroep

Els Schlatmann
Juffermansstraat 29
2341-JJ Oegstgeest
telefoon: 071-5174060

Vogelwerkgroep

Jelle van Dijk
l. Hellenberghof 32
2202-XT Noordwijk
Telefoon: 071-3610833

Weidevogelbescherming

Dick Pekelharing
Muntstraat 165
2165-VH Lisserbroek

Werkgroep bibliotheek

Marian Zijderveld
Branding 46
2201-WV Noordwijk